ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5512 — 12/25 ՄԱՐՏ 1904 — ՈՒՐԲԱԹ — 7 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1322 — ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5512

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK",
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատունն։

20 ՓԱՐԱ 20

"ԳՐՉԱԳԻՐ ՀԻՆ ՈՒ ԹԱՆԿԱԳԻՆ ԱՒԵՏԱՐԱՆԸ"

Ա. Մամուլի մարտ 3ի թուոյն մէջ Իսա Եուվան ստորագրութեամբ թղթակից մը մեր մասնաւոր ուշադրութեանը կը յանձնարարէր «Գրչագիր հին ու թանկագին Աւետարանը» վերնագրով Երուսաղէմէն գրած իր մէկ յօդուածը, զոր մայրաքաղաքիս մեր պաշտօնակիցներէն մէկն ալ արտատպել փութացեր էր դիւրահասկընալի նկատումով մը։

Եթէ արժան կը դատենք երկու խօսք ընել այս մասին, պատճառը սա չէ միայն որ այդ յօդուածին սկիզբը ու վերջը զիրար կը հերքեն, ինչպէս պիտի բացատրուի քիչ մը վարը, այլ այն որ, նոյն յօդուածը հրատարակող ու արտատպող թերթերուն խմբագրութիւնները չեն նշմարած այդ պարագան։ Ինչ կ'ըսէ Իսա Եուվան. բաւական չի համարիր Սսոյ կաթողիկոսարանի քարտուղար Մանուկ սարկաւագի իր պաշտօնական ստորագրութեամբ տուած հերքումը ի մասին կործեցեալ Թանկագին Աւետարանի մը Երուսաղէմէն Սիս տարուելուն, այլ կը պահանջէ որ նոյն իսկ Ամեն. Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսէն գար այդպիսի հերքում մը։

Ըսել է որ եթէ հերքումը, փոխանակ քարտուղար սարկաւագէն՝ նոյն իսկ Ն. Ս. Օծութենէն եկած ըլլար, Իսա Եուվան գոհ կ'ըլլար եւ իր յօդուածին գոյութեան իրաւունք չէր մնար։

Բայց մեր նախորդ յօդուածով (Արեւելք, թիւ 5472) յայտնած էինք արդէն թէ քարտուղար սարկաւագին կողմէ ըրուած հերքումը նոյն իսկ Ամեն. Տ. Սահակ կաթողիկոսէն տրուած կը համարուէր, քանի որ առանց Ն. Ս. Օծութեան գիտութեան եւ հաճութեանը՝ անիկա չէր կրնար այդ հերքմնագիրը հրատարակել իր պաշտօնական յայտնի ստորագրութեամբը։ Եթէ այսքան բան Իսա Եուվան չէր կրնար հասկնալ, անշուշտ իր յօդուածը հրատարակող ու արտատպող թերթերու խմբագրութիւնները [illegible] կը հասկնային։

Բայց թողունք այդ կէտը։ Միթէ Իսա Եուվան այնուհետեւ չգիտցա՞ւ կամ չիմացա՞ւ, քանի որ բոլոր հայ լրագիրները հրատարակեցին, թէ նոյն իսկ Ամեն. Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսը հեռագիր ուղղելով Պատրիարքարան Ազգ. Կեդր. Վարչութեան՝ հերքած է կործեցեալ Թանկագին Աւետարանին իր կողմէ Սիս տարուելուն ամբաստանութիւնը եւ բողոքած է այդ զրպարտութեանը դէմ։

Եթէ Իսա Եուվան Երուսաղէմի մէջ ըլլալուն համար ժամանակ չէր ունեցած կարդալու ազգային լրագիրներու այդ հրատարակութիւնները, որոնց կարելի չէ անծանօթ մնացած ըլլալ, քանի որ չորս տարի առաջուան հրատարակութիւններու գիտակ կը ցուցնէ ինքզինքը, գոնէ իր յօդուածը հիւրընկալող հանդէսին եւ արտատպելով պատուող թերթին խմբագրութիւնները գիտէին Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսին հեռագրով հերքում ու բողոք ղրկելը ինչպէս եւ Կեդր. Վարչութեան Ս. Նախագահին կողմէ պատասխան տրուած ըլլալը, զոր նոյնպէս բոլոր հայ թերթերը հրատարակեցին. ուրեմն այլ եւս ի՞նչ արժէք եւ նշանակութիւն ունի Իսա Եուվանի յօդուածը։ Միթէ նոյնիսկ ինքը իր լոյս աշխարհ գալուն իրաւունքը ջնջած չըլլա՞ր իր այն խօսքով եւ եզրակացութեամբ թէ «պէտք էր որ հերքումը գար ուղղակի Ամեն. Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսէն»։ Ահա հերքում եւ բողոք միանգամայն եկած է Ն. Ս. Օծութենէն, այլեւս մազի մը չափ տարակոյս կը մնա՞յ թէ բացարձակ զրպարտութիւն էր կործեցեալ Թանկագին Աւետարանին Սիս տարուելուն ամբաստանութիւնը։

Գալով այն կէտին՝ թէ չորս տարի առաջ Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքը գրած է Տ. Գէորգ Սրբազանին, Երուսաղէմ գրչագիր մագաղաթեայ Աւետարանի մը գտնուիլը, որ Հայոց ՇԱ. թուականը կը կրէ, ինչպէս ժամանակին հրատարակուած է Բիւրակն չորաթերթին մէջ, ամենայն հաւանականութեամբ ՇԱ.ը համառօտագրութիւն մըն է, ինչպէս, օրինակ, հիմա 904 կը թուագրուի շատ անգամ փոխանակ 1904ի, կամ մանաւանդ 95, 96, 97, 98, 99 եւն. կը գրուէր սովորաբար փոխանակ 1895-1896... եւն. գրելու։ Այդպէս ալ շատ հաւանական է որ ՇԱ. գիրերէն առաջ զանց առնուած է հազարաւոր թիւ մը նշանակող տառ մը դնել, զոր օրինակ, ՌՇԱ. կամ ՋՇԱ. եւն.։

Անշուշտ այսպէս մեկնած ըլլալու է Ամեն. Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսը ՇԱ. թուական կրող Աւետարանին հնութիւնը, որ Մանուկ սարկաւագին կողմէ հրատարակուած հերքմնագրին մէջ երանի կը կարդար, եթէ Երուսաղէմ եօթներորդ դարու այդպիսի թանկագին ձեռագիր մը ունենար, ինչ որ չունին, ըսել է, ո՛չ Էջմիածին եւ ոչ Վենետիկ։

Ճիշդ մեր ալ կարծիքը այդպէս է, եւ դժուար է արդարեւ ապացուցանել թէ խօսք խնդրոյ նիւթ եղող Աւետարանը Է. դարու գործ է՝ միմիայն ՇԱ. թուականը կրելուն համար։ Կրնայ ըլլալ նաեւ որ քերթուած ըլլայ այդ երկու գիրերէն առաջ զանցուած հազարաւոր ո՛ եւ է թիւ ցուցնող ուրիշ գիր մը, աւելի հին ցուցընելու դիտումով, մանաւանդ որ այդ Աւետարանը հանգուցեալ Տիգրանեան Մկրտիչ եպիսկոպոսի ձեռքէն անցած է Երուսաղէմ։ Աշխարհ գիտէ թէ այդ եպիսկոպոսը ինչպէս կը վարուէր հնութեանց հետ, ինչպէս կը ջանար օգտուիլ անոնցմէ։

Բայց ինչ որ է, ենթադրենք թէ ՇԱ. թուականը ճիշդ է՛ եւ այդ գրչագիր Աւետարանը իրօք եօթներորդ դարու գործ է. (հի՛ն որ եւ հաստատուէր, եթէ յիշատակարան ունենար), ի՞նչ փաստ կրնայ ծառայել ներկայ խնդրոյն մէջ, քանի որ Ամեն. Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսը կը յայտարարէ թէ իր հետ տարածը ԺԳ. դարու Մաշթոց մըն է եւ ոչ թէ ո՛ եւ է դարու ձեռագիր Աւետարան մը։

Հետեւապէս, անհարկի, անտեղի եւ անպատշաճ չէի՞ն միթէ այդ մասին եղած անհաճ հրատարակութիւնները եւ Իսա Եուվանի վերջին յօդուածին լոյս աշխարհ տեսնելը եւ մանաւանդ արտատպուելու արժանանալը։

ՑՈՒՍԱՒ

ԻԶՄԻՐԵԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

(Թղթակցութիւն «ԱՐԵՒԵԼՔ»ի)

Ուսումնական Խորհուրդը եւ իր աշխատութիւնները.—Կարեւոր դիտողութիւն մը.—Ընտրողական Ժողովը ու իր գործունէութիւնը.—Ո՞վ պիտի ընտրուի Իզմիրի Առաջնորդ.—Թերթի մը գրածները Դանիէլ Ծ. Վ. ի մասին.—Այցելութիւն.—Անուանումներ։

ԻԶՄԻՐ, 9 մարտ.

Անցեալները ուրախութեամբ իմացանք թէ Ս. Լուսաւորչեան Հիւանդանոցի պատուակալ բժիշկներէն Տոքթ. Թէրզեան էֆ. անդամ ընտրուած է Ուսումնական Խորհուրդին։ Այս բարեդէպ ընտրութիւնը Արեւելքի հաղորդելէ յառաջ կը փութանք հոս չեշտել թէ օրուան Ուսումնական Խորհուրդի ժրաջան անդամներէն երկուքը, Շահինեան եւ Պալապանեան էֆ. քա՛ջէն կարելի եղած միջոցներ ձեռք առած են՝ իրենց ստանձնած գործը խղճի մտօք կատարելու։ Խորհած են ու գործադրութեան դրած այնպիսի գեղեցիկ ու օգտաւէտ կարգադրութիւններ, ծնողները դպրոցին մօտեցնելու այնպիսի գնահատելի միջոցներ՝ որոնք հարկաւ իրենց շինիչ դերը պիտի ունենան։

Գանք աչքառու ու էական կէտի մը։ Մեսրոպեան վարժարանի մէջ շատ անխնամ կերպով կատարել կը տրուին աշակերտաց պարտականութիւնները, օրինակի համար, մէկ դասին տրուած մէկ պարտականութիւնը յաջորդ դասին նոյն դասարանին բոլոր աշակերտներուն կողմէ չի պատրաստուիր, այլ այն աշակերտներէն՝ որոնց կարգն է, իսկ մնացեալ տղաք նոյն դասը չեն պատրաստեր անոր համար որ դաս պահանջուելու կարգը իրենցը չէ։

Կ'ընդունիմ որ դասատուն չի հասնիր մէկ ժամուան մէջ բոլոր աշակերտներուն դաս հարցնելու։ Բայց ասիկա պատճառ մը չէ որ աշակերտները երկու մասի բաժնուին եւ այն մասը որուն կարգն է դաս պատրաստէ եւ միւս մասը՝ ոչ։

* *

Ինչպէս անցեալները պատեհութիւնը ունեցանք արձանագրելու կազմութիւնը Ընտրական Ժողովի, այս անգամ ալ կը փութանք իմացնել թէ՝ բացի Սպարթալեան եւ Աւետիքեան էֆ.ներէ՝ մնացեալները ընդունելով իրենց պաշտօնը գործի ձեռնարկած են։

Անցեալ ուրբաթ գիշեր Ընտրողական Ժողովի հինգ անդամները իրենց երկրորդ նիստը կազմեցին Առաջնորդարանի մէջ, Նախագահութեամբ Տ. Դանիէլ Ծ. Վրդ ի եւ ընտրելեաց 60 հոգիէ բաղկացեալ նախապատիւ ցանկ մը պատրաստեցին։ 35 անդամ պիտի ընտրուին, որոնց 5ը քահանայ, 10ը Իզմիրի Թեմերէն եւ 20ը տեղական, յառաջիկայ կիրակի պիտի կատարուի ընտրութիւնը տեղական քսան անդամներու. յետոյ Թեմերու հրահանգ պիտի ղրկուի, իրենց ընտրելիները ներկայացնելու համար։

* *

[illegible] եպիսկոպոսներու եւ մէկ վարդապետի անունները, այս պահուն, կը շրջին Իզմիրցիներու բերնին մէջ։ Մոռցայ Բաբգէնին ալ անունը տալու, թէեւ այս վերջնոյն համար ձեռքի տակէ կ'աշխատուի Մելքիսեդեկ Սրբազանի մահուընէն ի վեր։ Բաբգէն Վրդ. քիչ մը աճապարեց. ո՛րքան ծանր նստէր իր տեղը, այնքան աղէկ կ'ըլլար իրեն. զինքը հանդարտ չթողուցին եւ այնքան ետեւէն ինկան որ ինքն ալ վերջապէս սխալեցաւ. ճիշդ միեւնոյն բանը եղած էր նաեւ հանգուցեալ Մելքիսեդեկ Սրբազանին։

Բայց գալով Երէցեան, Դուրեան Սրբազաններու եւ Մուշեղ վարդապետին, այս երեքը տեղերնին ծանր նստած են. անոնցմէ իւրաքանչիւրը իր կարեւոր պաշտօններով շրջապատուած է. վերջապէս Իզմիրի համար Առաջնորդ մը պէտք է, ո՞վ կ'ուզէ գայ, միայն թէ շրջահայեաց եւ հեռատես եկեղեցական մը ըլլար։

* *

«Սուրհանդակ» ալ իբր թէ նոր լուր մը կու տայ, ըսելով որ Իզմիրի Պատր. Փոխանորդ Տ. Դանիէլ Ծ. Վ. շուտով կ'ուզէ իր պաշտօնը աւարտել, որպէսզի Երուսաղէմ երթայ, ուր իր ներկայութիւնը անհրաժեշտ է եղեր։

«Սուրհանդակ»ի այդ լուրը պարունակող թիւը ձեռքս, Առաջնորդարան գացի եւ ներկայացայ Դանիէլ վարդապետին եւ իր մասին գրուածը կարդացի։ Դանիէլ վարդապետ յայտարարեց թէ մտքէն իսկ չանցած մէկ բանը «Սուրհանդակ» գուշակեր է։

* *

Անցեալները Տ. Դանիէլ Ծ. Վրդ. Աւստրիական դպրոց-մարտանաւը այցելեց եւ սիրալիր ընդունելութիւն մը գտաւ նաեւ հոն հրամանատարէն։ Դպրոց-մարտանաւի ամէն կողմերը այցելելէ յետոյ մեկնեցաւ։ Յաջորդ օրը հրամանատարը Առաջնորդարան եկաւ, անձամբ փոխադարձ այցելութիւն տալու։ Հրամանատարը փափաքեցաւ իմանալ թէ ի՛նչ պաշտօնով եկած է Տ. Դանիէլ Վրդ. թէ ի՛նչ կերպով կը մատակարարէ Իզմիրի Հայոց եկեղեցին։ Դպրոցներու եւ եկեղեցիին վրայ տեղեկութիւններ ստացաւ ու գոհութեամբ մեկնեցաւ։

* *

Տեղւոյս երկսեռ վարժարանաց Ուսումն. Խորհուրդին զատ Խնամակալութիւն մըն ալ կազմուած է իբր օժանդակ մարմին Ուսումն. Խորհրդին, որու անդամուհիներն են Տիկին Գալուստ Ա. Մարկոսօֆ, Տիկին Մ. Օհանեան, Տիկին Վ. Սիմոնեան, Օրիորդ Թ. Սարաֆեան, Օրիորդ Եսթեր Պալապանեան։ Նոյնպէս Ներսէսեան Որբանոցի խնամակալուհի Տիկնանց թիւին վրայ հետեւեալներն ալ աւելցան, հաստատութեան Վարչութեան որոշմամբ, — Տիկին Սրբուհի Միքելեան, Օրիորդ Վարդենի Սարաֆեան, Օրիորդ Լիւսի Պալապանեան։

ԱՏՈՄ

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԶՈՅԳ ՄԸ ՄՈԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մոլութիւնները, ամէն ժամանակի մէջ, քաղաքակրթութեան անհեդուն յառաջացումը չէզոքացնող զօրաւոր ազդակներն եղած են եւ դանդաղեցուցած զայն։ Ընկերային բարոյականին մակարդակը ցած գտնի մը, տնտեսական հորիզոնը աչքառու աղքատութեամբ մը հաւասարած է ա՛յն համայնքներուն մէջ, ուր անարգել եւ [illegible] թափանցած են մոլութիւնները։ Ըստ որում, բացայայտ է թէ, դէպի մոլութիւն թեքուող համայնք ցանուած, դիւրաւ կ'ընկղմի թշուառութեան մոլորումներու մէջ։ Ներկայ դարուն՝ տիրապետող կարեւորագոյն մոլութիւններուն ցուցակագրութեանը մէջ, առանձնայատուկ տեղ մը կը գրաւեն ալքոլամոլութիւնն ու խաղամոլութիւնը, իրենց բարդ ճիւղաւորումներով, ըլլալով գերազանցապէս աւելի ու փոխանցիկ ա՛յն տեսակ ընտանիքէն՝ որ նիւթական անփոխարինելի կորուստներու հետ անխուսափելիօրէն կ'արգասեն ֆիզիքական քայքայումը, ու հոգեկան անվերադարձ այլասերումով մը, կ'այլակերպեն մարդկութիւնը։ Ալքոլին ջեռուցիչ գաւաթներուն հպումէն տենդոտած շրթունքները՝ զառանցկոտ փիլիսոփայութեան մը մատչիր, աննպատակ դեգերումներու անձնատուր՝ խեղկատակ հաճոյքը կը փառաբանեն իբր կեանքի նշանակէտ, առանց իրական հաճոյքը՝ որ զուարթութիւնն է հոգիին, որ շողն է կեանքին՝ կարենալ զանազանելու [illegible] խառնակութիւններէն։

Ալքոլամոլութեան կրտսեր եղբօր՝ խաղամոլութեան յափշտակող կլափին անձնատուր հոգիներն ալ դատապարտելի շահախնդրականութեան մը հետամուտ, դիւրաստաց շահու աղբիւրի մը ծորակը կը նկատեն զայն, ուրկէ սակայն հակադարձօրէն կը հոսեցնեն իրենց ա՛յնքան քրտնաթոր աշխատութեամբ ձեռք բերած վաստակները, յաճախ էութիւննին ծախելու, ամբողջութիւննին վրայ տալու ցածութեան խառնարան։ Նախապէս իբր ժամանց ընդգրկուած անմեղ-զբօսանք խաղը աստիճանաբար կ'առնէ իրենց մտքին ամբողջ հորիզոնը, գերակշիռ տիրապետութեամբ մը, ու կը խլէ, կ'անէանայ այլ եւս քուն ու հանգիստ, առողջութիւն ու աշխոյժ, խաղին յարափոփոխ երեւոյթներուն՝ երեւակայութեան մէջ արտատպած պատկերացումներով [illegible], հալածուն։ Դրացի ժողովուրդներու բաղդատմամբ, մեր համայնքին մէջ չկշռելի կերպով ծաւալած են այս զոյգ մը մոլութիւնները, էն խոշոր գաւառական քաղաքներէն, մինչեւ էն յետին գիւղային անկիւնը, բարձր դասու ջոջերէն մինչեւ խոնարհ դասակարգը, սա՛ տարբերութեամբ որ մէկը աղնիւ տեսակէ ալքոլով կը գինովնայ, միւսը՝ միջակով, հասարակով, մէկը, զոր օրինակ բոքէր, պէզիգ, պրէֆ կը խաղայ, միւսը, Փանքի, [illegible]. երկուքն ալ, սակայն, նոյն յառաջաբանով կը բանան՝ միեւնոյն վերջաբանով փակելու, միեւնոյն խրամատին ի վայր դահավիժելու համար։

* *

Անհատին վրայ ընտանեկան-դպրոցական բարոյական դաստիարակութեան ունեցած բարեբեր ներգործութիւնը ընդունելով հանդերձ, ընկերական շրջանակին կատարած կարեւորագոյն դերը մատնանշելի, անժխտելի իրողութիւն մըն է։ Պատանեկութենէն դէպի երիտասարդութիւն, տեսլական կեանքէն գործնական կեանքի հասունքին մէջ մուտք մը՝ խոշոր, չնչտելի անցում մըն է, շրջան մը՝ ուր [illegible] անհատին թուլատարր նկարագիրը։ Այս նախնական կազմաւորումէն կախուած է անհատին մէջ պատրաստուելիք բարոյական ապագայ մարդը. յետոյ պարզուած փորձառականութեամբ մը ա՛լ աւելի լաւ, [illegible], զարգացնելու համար։ Մեր ընտանեկան եւ կրթական յարկերուն տակ մշակուած [illegible], մակերեսային բարոյականը ընկերական շրջանակին հակակշռին ջախջախիչ ազդեցութեան անդիմադրելի կը խորտակուի, կը վիժէ իսկոյն։ Մեր պատանեկութիւնը կը շփուի, կը խմորուի մոլութիւններով, դեռ իր նկարագրին ինքնամփոփումը չունեցած, [illegible]։ Անշուշտ մեր էութեան մէջ բնազդօրէն դէպի յոռին հակամիտող տարրին գերակշռութիւնն ալ իր մեծ կարեւորութիւնն ունի. ոչ նուազ ուժգին, կերովի թափ մը կու տայ մղուելու յարաճանօրէն դէպի հեշտալին, գեղանքերը։ Այս պայմաններուն տակ, օրերը, ժամանակը երբեմն պէս չունին այլ եւս իրենց ազդեցութիւնը եւ ոչ ալ տարիքի անհաւասարութիւնները։ Առտուն, երիտասարդին ըրածը կ'ընէ կէսօրին պատանին ու կ'ընդօրինակէ մանուկը, իր կարգին կրկնելու համար ինք ալ իրիկունը, ու այսպէս իբրեւ նորոյթ մը, մեծ խանդով, մեծ հետապնդումով մը կը մշակուին մոլութիւնները։ Ու անհամեմատօրէն տարածուած այս աղտեղութեանց պատճառաւ, հակառակ մեր միջավայրին շնորհած տնտեսապէս եւ առեւտրապէս նպաստաւոր պայմաններուն՝ աղքատ ենք, սնանկ կատարելապէս։ Առեւտրական ձախողումներէ կործանումներ հաղորդակից են ընդհակառակը, բոլորն ալ ակնարկուած այդ մոլութիւններուն մէկին կամ միւսին եւ կամ երկուքին ալ զոհերն եղած են կուրօրէն։ Լոկ տասնըմէկ հատ Հայոց սրճարան կայ այսօր Բաբերդի մէջ (հայ, թուրք, ընդամէնը վաթսուն հատ). երբեմն երկու երեք գինետուն իր ծոցին մէջ հազիւ հող պահող ժողովուրդը այսօր տասը հատ կ'ապահովէ (ինը հայ, մէկը յոյն) եւ միայն Տրապիզոնէն 40 հազար օխա ալքոլ ներածուած է անցեալ տարի, ըստ ինքեան պաշտօնականի, հսկայական թիւ մը որ անուղղակի վերաբերեալ մէկ քանի գլխաւոր տարրերէն դուրս՝ միւս բոլոր պայմանները կը գերազանցէ, իր շուքին տակ կը թողու, պատմուած մը որ բացարձակապէս մոլութեանց խիզախ անհեցուն յառաջացումին կը պարտինք։ Ասիկա ինքնին բաւական խօսուն գրաւական մը, բաբբառուն ապացոյց մը չէ՞ մեր բարքերուն օրըստօրէական անկումին, տնտեսապէս եւ բարոյապէս քայքայումին։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԴԱՐԲԻՆԵԱՆ

Բաբերդ

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

Կացութիւնը.— «Թայմզ»ին հեռագիրը.— Երկու զօրութիւններ.— Ճապոնական կարծիք մը.— Ամերիկացիի մը կարծիքը. Ռուսիա եւ Չին.— Նիու Չուանկ.— Ճապոնի խորհրդարանը.— Քորէա.— Ռուսիոյ մէջ։

Լոնտոն, 21 մարտ.— Թայմզի թղթակիցը որ նոյն լրագրին կողմէ վարձուած շոգենաւով Փորթ-Արթուրի ջուրերը կը գտնուի ճապոնական նաւատորմին հետ, մարտ 20 թուականով սա հեռագիրը ուղղած է անթել հեռագրով Ուէյ-Հայ-Ուէյ, ուրկէ Լոնտոն ղրկուած է.

«Մարտ 10էն ի վեր Թոկո ծովակալը համեմատական անգործութեան մը մէջ կը գտնուի եւ Փորթ-Արթուր օգտուեցաւ յապաղումէ մը, թէեւ յածաւորակները եւ Թորփիլահալածները շարունակեցին սեղմ պաշարում մը։ Յածաւորակներու նաւարամին էր որ մարտ 6ին կատարեց Վլատիվոսթոքի ռմբակոծումը։ Կէս օրէն մէկուկէս ժամ առաջ մարտանաւերը սկըսան կրակ ընել եւ ռմբակոծութիւնը ե- [illegible] չափով որ ամրոցներու կրակին ենթակայ չըլլան։ Մարտանաւերը ամրոցներէն արձակուած թնդանօթներու ռումբերու մօտ կը գտնուէին, բայց վտանգի տակ չէին, վասն զի Քամիմուրա ծովակալը իր նաւերը ռումբերու հասնելիք շրջանակէն դուրս հանած էր։ Մարտանաւերը վեց ժամ հետեւողութեամբ կրակ կ'ընէին։ Վնասները յայտնի չեն, սակայն արեւելեան նաւահանգիստին մօտերը հրդեհ մը ծագիլը տեսնուեցաւ։ Գործողութեանց միակ նպատակն էր անհանգիստ ընել թշնամին եւ յածաւորակները նաւահանգիստէն դուրս հանել։ Մարտ 7ին Քամիմուրա ծովակալը նորէն մօտեցաւ նաւահանգիստին մուտքին եւ սպառնացաւ ամրոցներուն, առանց սակայն ստիպելու զանոնք որ կրակ ընեն։ Ճապոնցի ծովակալը Ամուրի ծովածոցին մէջ ապարդիւն խուզարկութիւններ կատարելէ ետքը, նոյն օրն իսկ դէպ ի հարաւ ուղեւորեցաւ։ Մաքարով ծովակալը Փորթ-Արթուր ժամանելէն ի վեր Ռուսները աւելի գործօն պաշտպանողական դրութեան մը կը հետեւին եւ իրենց Թորփիլահալածները աւելի աղէկ եւ ուժգին կերպով կը գործածեն։ Մարտ 10ին առտուան ժամ 4ին ճապոնական Թորփիլահալածներու առաջին խումբը, որուն կը հրամայէր Ազայի գնդապետը, յարձակեցաւ ռուսական վեց Թորփիլահալածներու վրայ, երբ հետազօտութիւն մը կը կատարէր Լիաօ-Թի-Շա-

---

—(6)—

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

ՏԻԿԻՆ ՔՐԻԶԱՆԹԷՄ

Հեղինակ
ԲԻԷՐ ԼՈԹԻ

Թարգմանիչ
Տ.-Ս. ՇԱԼՃԵԱՆ

Դ.

Զիս տեսնելնուն պէս՝ չորս ոտքի վրայ կ'իյնան, քիթերնին տախտակամածին փակցնելով։ Ա՛հ, Աստուած իմ, ի՞նչ եղան արդեօք։— Ոչինչ, սա՛ պարզապէս պաշտօնական մեծ բարեւն է՝ որ այսպէս կը տրուի. տակաւին վարժուած չէի։

Անոնք ոտքի կ'ելլեն եւ կը փութան կօշիկներս հանել, (որովհետեւ սովորութիւն չկայ կօշիկներով մտնել տան մը մէջ), տաբատիս վարի ծայրը սրբել եւ շօշափել ուսերս, գիտնալու համար թէ արդեօք թրջուա՞ծ են։

Ճաբոնական այս տուներուն մէջ ի՛նչ որ առաջին ակնարկով աչքի կը զարնէ, անոնց ծայր աստիճան մաքրութիւնը եւ սպիտակ, սառեցուցիչ մերկութի՛ւնն է։

Անշուշտ, անձեռք եւ անաղարտ փըսիաթներու վրայէն առաջին յարկը կը տանին զիս, մեծ սենեակ մը՝ ուր բա՛ն մը, բացարձակապէս բան մը չկայ։ Թղթապատ միջնորմները կը բաղկանան սահող շրջանակներէ՝ որոնք կրնան իրարու մէջ անցնիլ եւ ի հարկին անհետանալ, իսկ յարկաբաժնին ամբողջ մէկ կողմը պատշգամի ձեւով կը բացուի կանաչ դաշտերուն եւ գորշագոյն երկինքին դէմ։

Իբրեւ աթոռ ինծի կը բերեն սեւ թաւիշէ բարձիկ մը, եւ ահա գետնի վըրայ կը նստիմ այս պարապ սենեակին մէջ՝ ուր գրեթէ ցուրտ կ'ընէ։

Երկու փոքրիկ կիները, որոնք այս տանը եւ իմ ամենախոնարհ սպասուհիներս են, խիստ հլու կեցուածքով մը իմ հրամանիս կը սպասեն։

Անհնարին էր արդարեւ որ Բեաքաօրի մեր աքսորավայրին մէջ գոց ըրած եւ առանց ո՛ եւ է համոզման սորված այն այլանդակ բառերն ու նախադասութիւնները իմաստ մը ունենային։— Ասով հանդերձ ունին եղեր. անմիջապէս միտքս կը հասկնան։

Նախ եւ առաջ կ'ուզեմ տեսնուիլ սա Պ. Քանկուրուին հետ որ թարգման, լըւացարար եւ մեծ ամուսնութեանց գաղտնապահ գործակալ է։ Գործս յաջող կ'երթայ. կը ճանչնան զինքը եւ անմիջապէս պիտի երթան կանչեն. ասոր համար սպասուհիներէն տարէցը կը պատրաստէ իր փայտակօշիկներն ու թղթաշէն անձրեւանոցը։

Յետոյ կ'ուզեմ որ ճաբոնական ընտիր բաներէ շինուած լաւ ճաշ մը բերեն։ Աս ալ եղաւ. իսկոյն խոհանոց կը վազեն՝ հարկ եղած հրամանները տալու։

Վերջապէս կ'ուզեմ որ թէյ եւ բրինձ հրամցնեն ձինիս՝ որ վարը ինծի կը սպասէ. կ'ուզեմ, չա՛տ բաներ կ'ուզեմ. տիկին պուպրիկներ, կարգով. ասոր համար պէտք է ըսեմ զանոնք ձեզի, երբ խօսքերուս բառերը գտնեմ...։ Բայց քանի՛ ձեզ կը դիտեմ, ա՛յնքան աւելի մտահոգ կ'ըլլամ վաղուան խօսակցելիս նկատմամբ։ Կը խոստովանիմ թէ այլանդակութեան, փոքրիկ ձեռքերու եւ մինիկ ոտքերու կողմէ գրեթէ շնորհալի էք. բայց վերջապէս տգեղ եւ մանաւանդ անհեթեթ կերպով կարճուկ էք, դարակներու վրայ դրուած կճէայ պուպրիկներու, ռեփթիլներու ու չգիտեմ ինչ բաներու կերպարանքն ունիք...։

... Հիմա ուրեմն կը հասկնամ թէ անպատեհ ժամու մը մէջ եկեր եմ այս տանը։ Հոս ինծի չվերաբերող բան մը տեղի կ'ունենայ ու ես անհանգիստ կ'ընեմ։

Սկիզբէն գուշակելու էի սակայն, հակառակ ընդունելութեան ծայրայեղ քաղաքավարութեան,— Որովհետեւ հիմա կը յիշեմ թէ, մինչդեռ վարը կօշիկներս կը հանէին, գլխուս վերեւ փափսուք մը լսած էի, յետոյ արագ արագ դարձնուած կղպանքի ձայներ. վստահ եմ որ իմ չտեսնելիքս մէկ բանս պահելու համար էր ան, եւ կ'երեւայ թէ հիմա գտնուած սենեակը կը պատրաստէին ինծի համար,— ինչպէս որ ներկայացման պահուն [illegible] մէջ։

Հրամաններս գործադրելու համար հիմա զիս առանձին ձգած են, ու ես ականջ կը տնկեմ, Պատշգամի մը պէս թաւիշէ բարձիկիս վրայ կծկած, փըսիաթներուն եւ պատերուն սպիտակութեանը միջեւ։

Թղթէշէն միջնորմներուն ետեւն խումբ մը [illegible] ձայներ մեղմօրէն կը խօսակցին։ Յետոյ կիթառի ձայն մը եւ կնոջ մը երգը կը բարձրանան, տրտմօրէն, բաւական անոյշ ձայն մը՝ այս մերկ տանը հնչականութեան մէջ, անձրեւային օդին այս մելամաղձութեան պահուն։

[illegible] բաց պատշգամէն տեսնուածը բաւական սիրուն է արդարեւ. դիւթական գիւղանկարի մը կը նմանի ան։ Հիանալի կերպով անտառախիտ լեռներ մթին երկինքին մէջ բարձրանալով՝ իրենց սրածայր գագաթները կը ծածկեն հոն,— ձիւներուն մէջ թառած տաճար մըն ալ։ Օդը այն լայն թափանցկութիւնը, հեռաւոր տեսարանները ա՛յն յստակութիւնն առած են՝ որ կը յաջորդէ մեծ տարափներուն. բայց տակաւին անձրեւալից ու թանձրակուռ գմբէթ մը պրկուած կը մնայ այս ամենուն վերեւը, եւ առկախ անտառներուն թաւուտքին վրայ գորշագոյն բամպակի նման խոշոր ծուէններ անշարժ կը կենան։

Առաջին երեւոյթներուն մէջ, գրեթէ ցնորական բոլոր իրերու առջեւն ու վարը մանրադիր պարտէզ մը կը գտնուի, ուր երկու սպիտակ ու գեղեցիկ կատուներ կը պտտին, Լիլիպութեան լաբիւրինթոսի շաւիղի մը մէջէն իրար հալածելով, եւ թօթուելով երբեմն իրենց թաթերը՝ տակաւին ջրալից աւազանին պատճառաւ։ Պարտէզը հնար եղածին չափ զարդարուած է. ո՛չ մէկ ծաղիկ կայ հոն, եթէ ոչ փոքրիկ ժայռեր, լճակներ, արտասովոր ճաշակով մը յօտուած գաճաճ ծառեր. բոլոր ասոնք բնական չեն, բայց ո՜րքան հանճարեղ կերպով կազմակերպուած, ո՜րքան դալար, ո՜րքան թարմ մամուռներ...։

(Շարունակելի)

նի հարաւային արեւմտեան կողմը։ Կատաղի ճակատամարտ մը տեղի ունեցաւ որ յիսուն վայրկեան տեւեց։ Սկիզբէն ռուսական երկու թորփիլահալածներ ծանրապէս վնասուեցան. ետ քաշուեցան եւ դէպ ի Բորթ-Արթուր գացին։ Միւսներն ալ անոնց հետեւեցան, ճակատամարտը շարունակելով, որ տեւեց մինչեւ այն ատեն երբ ռուսական թորփիլահալածները ամրոցներու թնդանօթներու պաշտպանութեան տակ նաւահանգիստ մտան։ Ճակատամարտը երբեմն այնքան կատաղի եղաւ որ երկու աէրութեանց նաւերը իրարմէ քանի մը մեթր հեռուն գտնուեցան։ Ատոնցմէ երկուքը այնքան մօտեցած էին որ ռուս նաւաստիները կրցան պայթուցիկներ նետել ճաբոնական թորփիլահալածին մէջ։ Ճակատամարտին մասնակցող բոլոր նաւերն ալ քիչ շատ վնասուեցան։ Ռուսական ռումբ մը մտաւ ճաբոնական թորփիլահալածի մը կաթսաներուն տեղը եւ հոն խողովակ մը պայթեցնելով ծանրապէս վիրաւորեց ենթասպայ մը ու հնոցպան մը։ Ռուսերուն կորուստը յայտնի չէ, բայց բաւական շատ ըլլալու է։ Ճաբոնները ունեցան վեց մեռեալ եւ ութ վիրաւոր։ Ճաբոնները իրենց ռմբակոծութեան գերազանցութեան շնորհիւն էր որ Ռուսերուն յաղթեցին, թէեւ այս վերջինները բազմաթիւ էին։ Ռուսական թորփիլահալածներէն մէկ քանին մէկ քիլոյէն աւելի ծանրութեամբ ռումբ արձակող թնդանօթներ ունէին, մինչդեռ Ճաբոններունը երկու քիլոյէն աւելի»։

Բեդերսպուրկ.— Ստոյգ աղբիւրէ առնուած լուրերու նայելով, որ նոյն իսկ պատերազմի դաշտէն հաղորդուած է, բոլորովին անհիմն են այն զրոյցները թէ Ճաբոնները զինուոր ցամաք հանած ըլլան Քորէայի արեւելեան եզերքը։ Չի կարծուիր որ Նոծու մարէշալը մտադիր եղած ըլլայ Վլատիվոստոքի վրայ յարձակելու։ Նոծու մարէշալին բանակը 75,000 հոգիէ կը բաղկանայ, որոնց վրայ քիչ ատենէն 45,000 զինուորներ ալ պիտի աւելնան։ Անիսիմով զօրավարը դեռ Բէրիէն կը գտնուի, Թիւմէնի եզերքին վրայ։ Դըժուար է ճշդել թէ Լինիէվիչ զօրավարը ո՛րքան զինուոր կրնայ հանել Նոծու մարէշալին բանակին դէմ, վասն զի վերջերս ժամանած զինուորներուն թիւը գաղտնի կը պահուի։ Սա յայտնի է միայն որ երեք շաբաթ առաջ Լինիէվիչ զօրավարը ունէր 32,400 զինուոր եւ դաշտային 54 թնդանօթ. նաեւ թէ մինչեւ մայիսի կէսերը պիտի կրնայ 140,000 հոգի հանել Ճաբոններուն դէմ, 80,000 հոգի պահելով երկաթուղին եւ Եալուի եզերքները պահպանելու համար, ինչպէս նաեւ իբրեւ պահակ Բորթ-Արթուրի եւ Վլատիվոստոքի մէջ։

Թոքիօ.— Ճաբոնական նշանաւոր նաւային սպայ մը յայտարարեց Տէյլի Քրոնիքլի թղթակցին թէ իր կարծիքին նայելով, պատերազմը շատ երկար պիտի տեւէ, եւ թէ Ճաբոնները Բորթ-Արթուրի առջեւ շատ դժուար գործ մը ունին կատարելիք։ Սպան մասնակցեր է Չէմուլբոյի առջին ճակատամարտին եւ [illegible] ճակատամարտին մէջ, որ զրահաւորներու նաւաբաժնին կը վերաբերէր։ Այդ սպան ըսաւ թէ ցուրտը շատ սաստիկ էր եւ նաւերը ծածկուած էին սառոյցներով։ Ռուսական նաւերը միշտ ամրոցներու պաշտպանութեան տակ մնացած են։ Սպային շատ սքանչացուցած պատճառներէն է այն արագութիւնը, որով Ռուսերը կը նորոգեն իրենց վնասուած նաւերը։ Իբրեւ օրինակ կը յիշէ Նովիքը զոր Ճաբոնները երկու անգամ կարծեցին թէ բոլորովին անգործութեան դատապարտուած են։ Ճաբոնցի սպան կը սքանչանայ Ճաբոններուն եռանդին քաջութեանը եւ նաւերը գործածելու ճարտարութեանը վրայ։ Անհրաժեշտ կը նկատէ անթել հեռագիրը զոր Ճաբոնները միշտ գործածեցին նաւային ճակատամարտներու ատեն։ Սպան չի կարծեր որ Ռուսերը ամենափոքր մտադրութիւն մը ունեցած ըլլան լքանելու Բորթ-Արթուրը. նաեւ կը հերքէ Տալնիի ռմբակոծման վերաբերեալ լուրը։ Այնպէս կը կարծէ թէ Տալնիի ու Բորթ-Արթուր գտնուող ռուս զինուորներուն թիւն է 30,000. նոյնքան ալ երկաթուղին պահպանողները։ Ճաբոնական թորփիլանաւերու յաջողութիւնը մասամբ կը վերագրէ առաջին յարձակման յանկարծակի կերպով կատարուելուն եւ կը յարէ թէ ճաբոնական զրահաւորները, թէեւ ռուսական ռումբերէն թեթեւապէս վնասուած, սակայն ծանր վնասի մը ենթարկուած չեն։

Նիւ-Եորք.— Մ. Նահանգաց բանակէն Հաւիլէր զօրավարը կը յայտարարէ թէ Ճաբոնները ռազմագիտական մեծ սխալ մը գործած են՝ իրենց բանակը չհամախմբելով Բորթ-Արթուրի մօտերը։ Ճաբոնները կրնային երկաթուղին կտրել եւ մեկուսացնել ռուսական զօրաբանակը։ Ամերիկացի զօրավարը այնպէս կը նկատէ թէ Ճաբոնները այլեւս չեն պահեր սկիզբները իրենց ձեռք բերած առաւելութիւնը։

Բեդերսպուրկ.— Զինուորական իրագեկ շրջանակներու մէջ կարծիք կը յայտնուի թէ պատերազմ պիտի ծագի Ռուսիոյ եւ Չինու միջեւ։

Ին-Քեու.— Թիէն-Ցինի գերման հիւպատոսը այս իրիկուն Նիու-Չուանկ պիտի ժամանէ։ Կ'ըսուի թէ ռուսական իշխանութիւնները խնդրեր են Գերմանիայէն պաշտպանել ռուսական ստացուածքները Նիու-Չուանկի մէջ եւ մանաւանդ ռուսաչինական պանքան, սակայն պատճառ մը չի տեսնուիր թէ ինչո՛ւ Ռուսիա Գերմանիոյ կ'առաջարկէ այն բանը զոր Ֆրանսա չկրցաւ ընել։ Չինական գործաւորներ ամրութիւններ կը շինեն Նիու-Չուանկի մօտերը, մինչդեռ ռուսական հետեւակները մարզանքներ կը կատարեն դաշտին մէջ, ամրոցին մօտ։ Լիաօյի բերանը բաւական տեղ սառոյցները հալած են։ Չինական Կարմիր Խաչը հոս կը կազմակերպուի Շանկայէն առնուած հրահանգներու համաձայն։

Նիու-Չուանկ.— Ճաբոնական երեք յածանաւեր, չորս թնդանօթակիրներ եւ երկու փոխադրանաւեր գետակին բերանը ժամանեցին։ Երէկ իրիկուն քանի մը զինուորներ ցամաք ելան, բայց հետազօտութիւններ կատարելէ ետքը նորէն իրենց նաւերը դարձան։

Թոքիօ.— Ճաբոնի կայսրը, ընդհանուր հրամանատարի համազգեստով, պալատէն կառքով Խորհրդարան գնաց հանդիսական թափօրով եւ կայսերական իշխաններով։ Ճամբուն երկու կողմերը ժողովրդեան ստուար բազմութիւն մը հաւաքուած էր, բացարձակապէս լուռ մնալով, ինչ որ յարգանքի մեծ արտայայտութիւն մըն է Ճաբոնի մէջ։ Խորհրդարանին անդամները իրենց տեղերը բազմած էին, կայս. թափօրը տակաւին չժամանած։ Ծերակոյտին անդամները համազգեստով աջ կողմը կեցած էին. իսկ երեսփոխանները սեւ հագուստով՝ ձախ կողմը։ Նախարարները գահուն մօտ բազմած էին։ Դեսպաններու յատկացուած տեղը լեցուած էր։ Երբ Միքատօն ներս մտաւ, ժողովին անդամները խոնարհութիւն ըրին։ Կայսրը փոխադարձաբար ողջունեց եւ գահուն վրայ բարձրացաւ։ Անդրանիկ որդին Միքատոյին աջ կողմը բազմեցաւ։ Կայսրը առաջին անգամ ըլլալով կարդաց գահաճառը ցած, բայց հաստատուն ձայնով։ Գահաճառը կայսեր մատոյց նախարարապետ Քացուրա կոմսը։ Ահաւասիկ գահաճառը.

«Մենք, ներկայիս, կը բանանք մեր կայս. Խորհրդարանը, եւ ժողովներու անդամներուն իւրաքանչիւրին ու ամէնուն, ազնուականներուն եւ երեսփոխաններուն ուղղելով [illegible] գոհունակութեամբ կը ծանուցանենք թէ մեր յարաբերութիւնները այն աէրութեանց հետ որոնց հետ դաշնադրութիւններ ունինք, անընդհատ սիրալիր ու մտերմական հանգամանք մը կը ստանան։ Անկեղծապէս փափաքելով տեւական խաղաղութիւն մը պահպանել Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ մեր կառավարութիւնը, մեր հրամանով բանակցութեան մտաւ Ռուսիոյ հետ, բայց կը ցաւինք որ այդ աէրութիւնը անկեղծ չգտնուելով իր խաղաղասէր մտադրութեանց մէջ, ստիպուեցանք զէնքի դիմել եւ, այդ միջոցը ձեռք առնուելէ ետքը, չենք կրնար վարանիլ, մինչեւ որ ձեռք չանցընենք պատերազմին նպատակը։ Մեր զինուորական զօրութիւնը բացառիկ յոգնութիւններու եւ զրկանքներու հանդէպ հիմա իրենց հայրենասիրութեան ու անդրդուելի արժէքին ապացոյցը տուին, եւ կը յուսանք թէ մեր բոլոր հպատակները պիտի գործակցին կատարել միաբանութեամբ՝ աճեցնելու կայսրութեան փառքը։ Վստահ ենք թէ, մեր բաղձանքին համաձայն, ձեր պարտքը պիտի կատարէք եւ սիրալիր համաձայնութիւն մը պիտի յայտնէք այն վարկերուն եւ օրինագիծներուն զորս կացութիւնը խիստ ստիպողական կ'ընծայէ, եւ որոնք մեր հրամանով ձեզ պիտի ներկայացուին մեր նախարարութեան կողմէ։»

Խորհրդարանին անդամները խոնարհած մնացին գահաճառին ընթերցմանը ատեն։ Ծերակոյտին ատենապետը մօտեցաւ եւ ստացաւ գահաճառը կայսրէն, Միքատօն ողջունելէ ետքը պալատը դարձաւ։ Երեսփ. ժողովը յանձնաժողով մը կազմեց որ հետեւեալ ուղերձը պատրաստեց իբրեւ պատասխան գահաճառին.

«Մենք, խոնարհ ծառաներս Ձեր Վեհափառութեան, անդամներ Երեսփ. Ժողովին, խոնարհաբար մեր երախտագիտութիւնը կը յայտնենք Ձեր Վեհափառութեան շնորհալի ձեռնարկին համար՝ բանալով կայս. Խորհրդարանին նստաշրջանը. նաեւ Ձեր Վեհափառութեան կողմէ մեզի ուղղուած խօսքերուն համար։ Այս կայսրութիւնը կատարելապէս ջանաց խաղաղութիւնը պահպանելու Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ, բայց Ռուսիա որ անկեղծ չէ խաղաղութիւնը յարգելու մասին, բռնաբարեց Չինու հետ կնքած իր դաշնագրութիւնը եւ քանի անգամներ աէրութեանց ուղղած իր յայտարարութիւնները։ Մեծապէս գոհ ենք որ Ձեր Վեհափառութիւնը պատերազմ հրատարակեց։ Մեր բանակը միշտ յաղթանակներ կը տանի։ Այդ յաջողութիւնները միայն Ձեր Վեհափառութեան ազդեցութեանը հետեւանքն են։ Միշտ պիտի ջանանք մեր պաշտօնին կիրառման մէջ խնամով ու աչալրջութեամբ գործելու, որպէս զի Ձեր Վեհափառութեան բարձր հրահանգները գործադրուին եւ պատասխանած ըլլանք ազգին կողմէ մեզ նըկատմամբ ցոյց տրուած վստահութեան։ Նոահիրօ Մացասա, ատենապետ Երեսփ. Ժողովին, խորին յարգանօք եւ խոնարհաբար կը մատուցանէ այս պատասխանը։»

Ծերակոյտն ալ վաղը պիտի գումարուի իր պատասխանը պատրաստելու։

Լոնտոն.— Հռոմէն հետեւեալը կը հեռագրեն առտուան լրագիրներուն.— Իտալիոյ կառավարութիւնը լուր առաւ որ Ճաբոնի կառավարութիւնը կը պատրաստուի 70,000 հոգինոց չորրորդ զօրաբանակ մըն ալ շարժման մէջ դնելու՝ այդ զինուորները ամառուընէ առաջ գործօն ծառայութեան մէջ պիտի չդրուին. թեթեւապէս պիտի հագուին ու սպառազինուին եւ սպիտակ գլխարկ պիտի կրեն։

Սէուլ.— Երէկ Իթօ մարքիզին ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ, որուն ներկայ գտնուեցան օտար դեսպանատանց պաշտօնատարները։ Մարքիզը յայտարարեց Թայմզի թղթակցին թէ իր պաշտօնը մասնաւոր քաղաքական նպատակ մը չունի, այլ Ճաբոնի ու Քորէայի միջեւ կնքուած դաշնագրութիւնը աւելի ամրապնդելու պիտի աշխատի։ Իթօ մարքիզը անձնապէս ալ պիտի աշխատի եւ ճաբոնական բարեացակամութիւնը ցոյց պիտի տայ Քորէայի նկատմամբ։ Մարքիզը յարեց թէ անկարող է հասկնալու ռուսական դիւանագիտութիւնը՝ որուն արտաքը չեղ է թէ՛ Քորէայի մէջ եւ թէ ուրիշ տեղ։ Մարքիզը այնպէս կը նկատէ թէ Ճաբոնի վարչութեամբը Քորէա առեւտրական ու մտաւոր յառաջդիմութիւններ պիտի ընէ։ Ճաբոն կը յուսայ թէ իր ազդեցութիւնը այնպէս մը պիտի գործադրէ որ Քորէացիները բնաւ չզղջան իրեն հետ յարաբերութիւն հաստատած ըլլալնուն համար։ Մարքիզը ըսաւ թէ բարեբաղդ է տեսնելով որ Քորէացիները կը հասկնան թէ իրենց երկիրը կրնայ Ճաբոնէն սպասել այն տեսակ ծառայութիւններ զորս Ռուսերը բնաւ չկրցան կամ չուզեցին իրենց մատուցանել։ Մարքիզը մարտ 25ին Ճաբոն պիտի դառնայ։

— Ենշիւան իշխանը մօտերս Ճաբոն պիտի երթայ իբրեւ արտասովոր դեսպան։

— Քորէայի կայսրը երէկ իրիկուն իր ներկայութեանը ընդունեց Իթօ մարքիզը, որուն անձամբ պատուանշան մը յանձնեց, պատուանշան մը որ մինչեւ հիմա օտարներու տրուածին ամէնէն բարձրն է։

— Վի-Ճու երթալու համար հրաման ստացած երկու հազար քորէացի զինուորներէն չորս հարիւրը դասալիք եղան։

— Վի-Ճուի մէջ Ռուսերուն ներկայութեան նպատակն է պաշտպանել Լիաօ-Թունկի թերակղզին ուղղութեամբ կատարուած զինուորական գործողութիւնները։

— Քորէայի կառավարութիւնը հրամայեց տեղական իշխանութեանց՝ դիւրացնել ճաբոնական զինուորներու անցքը, ճամբաները նորոգել եւ վերջապէս ամէն կերպով օգնել Ճաբոնի զինուորներուն։

— Վի-Ճուի մէջ երկու հազար ռուս զօրքեր կան։ Բինկ-Եանկի մէջ սաստիկ ցուրտ կ'ընէ։ Ամէն կողմ ձիւնով ծածկուած է, որով բազմաթիւ զինուորներու աչքերը վնասուած են։ Ճաբոնական զօրքերը կանոնաւորապէս կը շարունակեն յառաջանալ։

— Սէուլի բանտին մէջ ամէն գիշեր մահուան պատիժ կը գործադրուի։ Վերջին երեք գիշերներուն երեք բանտարկեալներ գլխատուեցան եւ երեսունութ ալ կախուեցան։ Ատոնց շատերը բաւական տարիէ ի վեր բանտարկուած էին, առանց վճռի։ Հիմա կը դատուին ու պատիժը իսկոյն կը գործադրուի։ Շատերը Ճաբոնցի նախկին ուսանողներ են. նաեւ կան գողեր, աւազակներ եւայլն։ Ամէնքն ալ մահու պատիժին կ'ենթարկուին։ Դիակները վերցուելուն պէս, տասը կամ քսան հոգինոց շղթայակապ խումբեր անոնց խուցերը կը տարուին։

Բեդերսպուրկ.— Ռուսիոյ կայսրը Լագօ զօրավարին առաջարկեց պատերազմական նախարարի պաշտօնը, բայց զօրավարը որ հիմա ընդհանուր քննիչի պաշտօն կը վարէ եւ բաւական տարիներ Վանովսքի զօրավարին հրամանին տակ ծառայած է, յայտարարեց թէ չի կրնար ստանձնել այդ պաշտօնը։ Կ'ըսուի թէ Սախարով զօրավարը, պատերազմական նախարար պիտի ըլլայ։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՓԱՐԻԶ, 24 մարտ.— Սախարով զօրավարը Ռուսիոյ պատերազմական նախարար անուանուեցաւ։

— Չէմուլբոն պաշարող ճաբոնական զինուորներուն թիւը յիսուն հազար է։

ՓԱՐԻԶ.— Թոքիոյէն հասած հեռագիրներ կը ծանուցանեն պաշտօնապէս թէ Բորթ-Արթուրի վերջին ռմբակոծութեան ատեն ռուս զրահաւոր մը ծանրապէս վնասուած է։ Ծովակալ Ալեքսիէվ մարտ 21ի ընդհարման վերաբերեալ տեղեկագրին մէջ այս վնասը չէր յիշած։

— Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ Մանչուրիոյ ռուսական զօրաց ընդհանուր հրամանատար Քուրոբաթքին զօրավարը ուղղակի Բորթ-Արթուր կ'երթայ, առանց կանգ առնելու Խարպին։

— Ռուսիոյ եւ Ֆրանսայի դեսպանները քննեցին Չինացիներու միջամտութեան պատահականութիւնը՝ ռուսաճաբոնական պատերազմին մէջ։ Բայց Ֆրանսայի առաջիկայ ընթացքին վրայ ո եւ է որոշում չտրուեցաւ։

ՎԻԷՆՆԱ.— Բորթ-Արթուրի վերջին յարձակումին ատեն Ռուսերը ծանր վնասներ պատճառեցին ճաբոնական զրահաւորի մը, յածանաւակի մը եւ թորփիլանաւի մը։ Ռուսական նաւաբաժինը անվնաս մնաց։

ԼՈՆՏՈՆ.— Պ. Չէմպըրլէն, Անգլիոյ գաղթային նախորդ նախարարը, Բալէրմոյի մէջ տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ Գերմանիոյ կայսեր հետ։

ՓԱՐԻԶ.— [illegible] մէկ տարի պայմանաժամ կը խնդրէ, աէրութիւններու պատերազմական տուգանքը վճարելու համար։

ՀԵՐԷՐՈՆԵՐԸ

Հերէրոներու յաջողութիւնը.— Գերմանիոյ մեղադրութիւնը.— Լրագիրներուն կարծիքը։

ԲԵՐԼԻՆ, 21 մարտ.— Կլասնար հազարապետին հրամանատարութեան տակ գտնուող փոքր զօրախումբին ջարդուելուն լուրը մեծ յուզում առաջ բերաւ Բերլինի մէջ։ Երեք գերման սպայ եւ տասնըինը զինուոր սպաննուած են, իսկ երեք սպայ ու երկու զինուոր վիրաւորուած։ Երկու դիտողութիւններ կ'ըլլան այս առթիւ. նախ սպաննուածներուն շատութիւնը, յետոյ, կռուին մասնակցող Հերէրոներուն քանակութիւնը։ Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ Գերմանները ծուղակի մէջ ինկած են։ Ամբողջ գերման մամուլը հարաւ-արեւմտեան Ափրիկէի գերման գաղթավայրին խնդրով կը զբաղի եւ մատնանիշ կ'ընէ այն վտանգաւոր կացութիւնը, ուր կը գտնուի արշաւախումբը։ Թակէպլաթ կ'ըսէ թէ Կլասնարի արշաւախումբին ողբերգական պարտութիւնը արդիւնք է հրամանատարին մէկ անխոհեմութեան, որ հարեւանցի հետազօտութիւն մը կատարել տուած էր։ Վոսիշէ Ցայթունկ վախ կը յայտնէ պարտութեան առաջ բերելիք բարոյական ազդեցութեան համար, որ պիտի խրախուսէ Հերէրոներու ընդդիմութիւնը, պահելով մինչեւ հիմա վարանման մէջ եղող ցեղերը։ Լոքալ Անցայկըր խօսքին նայելով, կառավարութիւնը մտադիր է Ափրիկէ ղրկել կիսաբաժնի հրամանատար Թրոթա զօրավարը, ստուար թուով օգնական զօրքերու հետ։ Ֆոռուէրց խորհուրդ կու տայ որ, բանակցութիւններ կատարուին Հերէրոներու հետ. փոխանակ սոսկալի վրէժխնդրութեանց դիմելու։ Այդ սպառնալիքները պատճառ եղած են որ բնիկները յուսահատ պայքար մը մղեն։ Գերմանիա կրնայ հաշտութիւն առաջարկել Հերէրոներուն, առանց իր ազդեցութեան վնասելու։

ԻՏԱԼԻԱ

Ֆրանսացի սպաներու եւ նաւաստիներու եղած ընդունելութիւնը.— Համակրական ցոյցեր։

ՀՌՈՄ, 21 մարտ.— Սպէցիայի թաղապետութիւնը, երէկ իրիկուն, ճոխ ներկայացում մը տուաւ Բոլիթէամա թատրոնին մէջ ի պատիւ Տուկուէյ-Թրուէնի ֆրանսական նաւուն սպաներուն եւ նաւաստիներուն։ Քաղաքային ու զինուորական պաշտօնեաներ ներկայ էին։ Թաղապետութեան ներկայացուցիչներով շրջապատուած երբ նաւուն հրամանատարը ներս մտաւ, նուագախումբը նուագեց Մարսէյեզ եւ իտալական ազգային երգը, որոնք ծափահարութիւններով ընդունուեցան։ Ֆրանսացի սպաները դերասաններուն նուիրեցին նաւուն անունը կրող ժապաւէններ։ Ներկայացման միջոցին, «Կեցցէ Իտալիա, Կեցցէ Ֆրանսա» արձանագրութիւնը կրող թուղթեր նետուեցան թատերասրահին մէջ։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

Ժանտախտը Եոհաննէսպուրկի մէջ.— Անգլիացի հետեւակազօրին ընթացքը։

ԼՈՆՏՈՆ, 21 մարտ.— Եոհաննէսպուրկէն Տէյլի Թէլէկրաֆ կը հեռագրեն թէ գաղթածիններու թաղին մէջ ժանտախտ ծագեր է. 27 մահեր պատահեր են։ Խիստ միջոցներ ձեռք առնուեր են, սեւամորթները քաղաքէն հեռացնելու համար։ Ո եւ է սպիտակամորթ չէ վարակուած։ Եոհաննէսպուրկէն ղրկուած պաշտօնական հեռագիր մը կ'ըսէ թէ 38 դէպքեր պատահեր են հինգշաբթի օրը, եւ 30՝ ուրբաթ։

— Տէյլի Էքսբրէսի ըսածին նայելով, Անգլիացի վեց հարիւր հետեւակազօրք անկարգապահ վիճակի մը մէջ գտնուեր են Հօուիքի (Նաթալ) մէջ։ Յարձակումներու ատեն քառասունըհինգ հոգի զոհ գացած են։ Վաշտ մը զօրք ղրկուած է, երկու թնդանօթներով։ Պատերազմական նախարարութիւնը ո եւ է լուր չէ ստացած այս մասին։

ԲԱՄՊԱԿԻ ԻՇԽԱՆԸ

Պ. Սըլլիի սնանկութիւնը.— Բամպակի գինը.— Սնանկութեան պատճառը։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ 21 մարտ.— Բամպակի իշխան Պ. Սըլլիի սնանկութիւնը, երէկ առաջ բերաւ Պ. Պ. Բէրրիսըն եւ Ընկերութեան սնանկութիւնը։ Պ. Սըլլիի սա յայտարարութիւնը թէ կրնար իր պատասխանատուութիւնները յարգել, եթէ նեղը չդնէին զինքը, բամպակի գինը քիչ մը բարձրացուց Նիւ-Եորքի ու Նիւ-Օրլէանսի մէջ։ Բամպակի սակարանին յանձնախումբ քննութիւն մը բացած է սնանկացեալին պարտքին վրայ։ Պ. Սըլլի իբր հաշտարար նշանակած է Պ. Հօրլէն, որ լաւ անուն մը չունի հրապարակին վրայ։ Պահանջատէրերը դիտողութիւն ըրած ըլլալով այդ ընտրութեան վրայ, Պ. Սըլլի որոշեց ուրիշ մը անուանել։ Մէկ միլիոն տոլար ձգելու համար սակարանի գործակալներու մօտ, ստորագրած է Պ. Սըլլի։ Շատ մը շահադէտներ ուզելով նպաստաւոր կարգադրութեան մը յանգիլ Պ. Սըլլիի հետ, գնումներ կ'ընեն, ինչ որ բարձր կը պահեն գիները։ Բամպակի իշխանին սնանկանալուն պատճառը բամպակին վրայ ըրած շահադիտութիւնները չեն, քանի որ միշտ կը բարձրանայ անիկա. այլ խահուէի, արմտիքի եւ արժէթուղթի վրայ ըրած շահադիտութիւնները։ Միայն խահուէէն կէս միլիոնէն մէկ միլիոն տոլար վնասած է։ Իր սնանկութիւնը միայն բամպակի հրապարակին վրայ ազդեցութիւն ունեցած է։

ՆԱՒԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾՆԵՐ

Ընդհարում անգլիական փոխադրանաւերու միջեւ.— Անգլիական առագաստանաւ մը ընկղմիլը։

ԼՈՆՏՈՆ, 21 մարտ.— Անցեալ շաբաթ, կէս օրէն յետոյ, ամերիկեան Նիւ-Եորք փոխադրանաւը Շերպուրէն գալով, Սոլընթի մէջ ընդհարեցաւ անգլիական Էսէյ փոխադրանաւին հետ, որ Սաութէմփթընէն մեկնած էր, 500 զինուոր տանելու համար Պօմպէյ։ Երկու նաւերն ալ վնասուեցան. վնասները թէեւ ծանր, բայց միայն ծփագծէն վեր կողմերուն վրայ կը գտնուին։ Երկու նաւերն ալ Սաութէմփթըն դարձան, ուր պիտի նորոգուին։ Տըպլինէն կը հեռագրեն թէ ուրիշ ընդհարում մը պատահած է կիրակի օր, մշուշապատ օդով, Իրլանտայի ծովերուն մէջ, անգլիական առագաստանաւի եւ գերմանական առագաստանաւի միջեւ։ Առաջինը ապրանքներով մէկտեղ ընկղմեցաւ. քսան երկու հոգի կային նաւուն մէջ։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Քիւչիւք Չէքմէճէի նայիպ անուանուեցաւ նայիպներու վարժարանին շրջանաւարտ Սալիմ պէյ։ Թէքիրտաղի նայիպ անուանուեցաւ Պրզրէնի նախկին նայիպ Հիւսէյին Հիւսնի էֆ.։

— Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Պոլսոյ ապահովութեան տնօրէն Սունուլլահ էֆ.ի։ Սանիէի աստիճան՝ Այտընի նահանգին կեդրոնական ատեանի առաջին քարտուղար Ահմէտ պէյի եւ Սալիսէի աստիճան՝ նոյն նահանգին կեդրոնական արկղակալ Լութֆի պէյի։

— Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Բ. զօրաբանակին Ե. կիսաբաժնին հրամանատար Հալիմ փաշայի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Հալէպի եւ Ատանայի արտասովոր հրամանատարին հետեւորդ սպայակոյտի գնդապետ Մուստաֆա պէյի եւ Մարաշի հաշուակալ Սալիմ էֆ.ի։ Առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպանատան բժիշկ եւ առողջապահական Խորհուրդին մէջ ռուս պատուիրակ տօքթ. Դոբրոմիսլովի։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Կիրասոնի ռուսական փոխ-հիւպատոս Պ. Բոլլարոյի եւ Միթրովիցայի հիւպատոս Պ. Օրլովի։

— Չորրորդ կարգի Շէֆքաթ՝ Կ. Պոլսոյ ռուսական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Բանաֆիտինի կնոջ, Լարիսէի ռուսական փոխ-հիւպատոս Պ. Ժաքովլեւի կնոջ, Երուսաղէմի հիւպատոսարանին քարտուղար Պ. Բեգրովի կնոջ եւ Աղեքսանդրիոյ հիւպատոս Պ. Շիլքովի կնոջ։

— Արհեստի շքադրամ՝ ամերիկացի ջութակահար Պ. ֆոն Ռէյզէլի։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին ելմտական վարչութիւնը հրատարակած է հաշուեցոյց մը որ ցոյց կու տայ մինչեւ 1319 տարուան փետրուարի վերջը գոյացած հասոյթներուն եւ եղած ծախքերուն քանակութիւնը։ Այդ հաշուեցոյցէն կ'երեւի թէ գործառնութեանց սկիզբէն՝ այսինքն 1316էն մինչեւ 1319ի վերջը հանգանակութիւններէ եւ ուրիշ աղբիւրէ 1,326,370 ոսկիի հասոյթ գոյացած եւ 780,639 ոսկիի ծախք մը եղած է, որով 545,731 ոսկի պատրաստ կայ Օսմ. Պանքային մէջ, նոյն երկաթուղիին ելմտական վարչութեան արկղին մէջ. արծաթ դրամով ու ձուլ արծաթով փոխանակումին մէջ եւ «ռէալ» փոխանակումին համար Եէմէնի կուսակալութեան քով։ Ծախքերու գումարին մէջ կան հասոյթի հաւաքման, վարչական եւ այլ ծախքեր. որով բուն իսկ շինութեան ծախքն է 764,710 ոսկի։ Մինչեւ հիմա 480 քիլոմեթր գիծ շինուած է որուն 412ը՝ Դամասկոս-Մէզքէի գիծին եւ 68 Հայֆա-Միւզէյրիպի գիծին վրայ։ Ասկէ զատ, Դամասկոս-Մէզքէի գիծը մինչեւ Մաան հասնելու համար մէջտեղը մնացած 50 քիլոմեթր տեղը շինուելու վրայ է եւ երկաթ գիծերը աւելին պատրաստուած են։ Հայֆա-Միւզէյրիպի վերաբերեալ 68 քիլոմեթրէն մինչեւ միացման կէտը՝ Միւզէյրիպ 84 քիլոմեթր տեղին շինութիւններն ալ աւարտած ու երկաթ գիծերը եւ այլն պատրաստուած են։ Դամասկոս-Մէզքէի գիծին վրայ մինչեւ հիմա մեծ ու փոքր 607 մեթր քարուկիր կամուրջ եւ 144 մեթր երկայնութեամբ թունէլ մը շինուած է։ Տէրայի մէջ կատարել

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (41)

ԲԻԷՐ ՄԱԷԼ

ՍԻՐՈՅ ԱՆՏԱՌԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԱՆՁԿՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Ե.

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՁԱՅՆԸ

Իվօն կ'աճապարէր ճամբան։ Արդէն իսկ զանգակը ուղղած էր իր առաջին կոչը, ամէնօրեայ պատարագին համար, որովհետեւ մանկամարդ աղջիկէն աւելի կանուխ կ'ելլէր աբբայ Բարնէլ։ Ձմեռը, ժամը վեցին կը պատարագէր, իսկ ամառը՝ հինգին։

Ու օրիորդ տը Բէրհուարն, աճապարելով հանդերձ կը խորհէր թէ ժամը հինգ հնչած էր եւ թէ յեղակարծ միջադէպ մը պատահած ըլլալու էր որ պատարագը այդքան ուշ մնացած էր։ Այսու հանդերձ կ'ուրախանար այդ յապաղման վրայ, որ իրեն կը թոյլատրէր ատենին հասնիլ։

Այսպէս Իվօն անցաւ Բէրվէլլաններու տան առջեւէն։ Արէասիրա մայրը դրան առջեւ կը գտնուէր. աղօթագրքերը փակելու զբաղած, զոր քիչ մը առաջ լեցուցած էր ճամբուն վրայ։

Իվօնի վազքը տեսնելով ժպտեցաւ եւ ըսաւ.

— Օրիորդ, շտապելու մի ըլլաք։ Ֆրանսուազ պատարագին կը սպասարկէ եւ քիչ մը առաջ մեկնեցաւ։

Մանկամարդ աղջիկը կանգ չառաւ բնաւ, բացատրութիւններ ուզելու համար։ Անցած ատեն հարցուց.

— Աննիք, գործերը աղէկ կ'երթան, այնպէս չէ՞։

— Այո՛, շնորհակալ եմ, օրիորդ։ Յուսամ թէ դուք ալ լաւ վիճակ մը ունիք։

Իվօն շարունակեց իր ճամբան, որուն ծայրը հասաւ։ Հոնկէ իր նայուածքը ընդգրկեց Էթապլի աւանին ամբողջ զանգուածը՝ Պինիքի հեղեղատներով, որոնք Պինիքի վրայ կը նային. նաեւ կը տեսնուէին դարաւոր ծառեր, սուր տանիքներ եւ Պուա տ'Ամաւրի բարձր շէնքը։ Իր ձախակողմին վրայ, կանաչ գօտիով շըրջապատուած բլրակներուն վրայ, որոնք դէպի Բօարիք կը բարձրանան, յոխորտաբար կը կանգնէր Ճերմակ-Դղեակը, երեք ամիսէ ի վեր պարապ մնացած։ Իր ամբողջ էութիւնը թրթռաց ու լանջքը ուռեցաւ իր կարճ շունչերուն տակ, երբ տեսաւ որ շէնքին պատուհանները բացուած էին իբր լոյսի անյագ աչքեր, ծըծելու համար երփներանգ արեւելքէն իջած ոսկի ճառագայթները։ Իվօն խորհեցաւ թէ դղեակը պարապ չէր այդ պահուն եւ թէ անոր տէրը վերադարձած էր առջի օրը, ոգեւորելու համար զայն։

Բայց իսկոյն գլուխը անդին դարձուց, չուզելով իր հոգին ենթարկել այդպիսի մտածումներու։

Այն ատեն իր աջակողմին վրայ, տարեւուն ծագած կողմը, ամէն ինչ կապտագոյն, արշալոյսին համբոյրներուն տակ տեսաւ որ միւս դղեակն ալ կը շողար, նորը, կարմիրը, աղիւսէ որջը, ուր կըծկտած էր գիշակեր մարդը, որուն հարուածներէն կը վախնար ինք։ Այն ատեն Իվօն սկսաւ սարսռալ, ու իր նայուածքները նորէն փնտռեցին ազնուապետական հին բնակարանը, իր նոր տիրոջ քմահաճոյքով վերանորոգուած։ Իվօնի այնպէս թուեցաւ որ այդ երկու տուները իրեն կը նային իրենց լայնափեղկ պատուհաններէն, մէկը ծաղրալից ու սպառնական, իբր գէշ նախատող դահիճի մը պէս, միւսը զօրաւոր ու պաշտպան՝ բարեկամի մը ու ազատարարի մը նման։

Բայց անոնցմէ մէկը, բարեկամը, հեռուն կը գտնուէր, հազիւ նշմարելի հորիզոնին վրայ, կէս մը մշուշապատ։ Ընդհակառակը, միւսը, թշնամին, հոն, մօտն էր, հազիւ հազար մեթր հեռու, այն գերեզմանատունէն, ուր կը հանգչէին, այն եկեղեցիէն, ուր կ'երթար աղօթելու։

— Աստուած օգնական ըլլայ ինծի, աղերսեց Իվօն բարձրաձայն, մինչ ձեռքը խաչակնքումի նշանը կ'ընէր արագօրէն։

Աւելի աճապարեց, լսելով որ զանգակը երկրորդ անգամ կը հնչուէր պատարագի համար։

Այն ինչ դրան սեմէն ներս մտած, Իվօն հասկցաւ այդ անսովոր յապաղման պատճառը։

Աբբայ Բարնէլ չէր պատարագողը. երիտասարդ երէց մը սեղանին աստիճաններէն վեր կ'ելլէր, երբ Իվօն եկեղեցիէն ներս մտաւ։

Օրիորդ տը Բէրհուարն մինչեւ պատարագին վերջը կեցաւ։ Յետոյ դուրս ելաւ եւ ուղղուեցաւ դէպի սիրուն տուն մը, հերձիի եւ աքասիայի ծառերով շըրջապատուած, որուն ետին կը տարածուէր մրգաստանի ձեւով աղուոր տեղ մը, բարձր պատերով շրջափակ։ Դուռ մը բացուած էր պատին մէջ։ Իվօն հնչեցուց անոր զանգակը։

Պառաւ կին մը, աշխոյժ եւ շնորհալից, դուռը բացաւ, ուրախալից զարմացման ճիչ մը արձակելով, ի տես այցելուհիին։

— Ա՛հ, դո՛ւք էք, օրիորդ Իվօն։ Պարոն աբբան հոս չէ։ Հիւանդի մը քով գնաց, Էթապլի ժողովրդապետին տեղ։

— Ա՛հ, ատո՛ր համար է որ պատարագը ուշ կատարուեցաւ այսօր։

— Այո՛, պարոն աբբային քեռորդին, որ անցած հինգշաբթի օրը ձեռնադրուեցաւ եւ հոս կը գտնուի քանի մը օրէ ի վեր, պատարագեց այսօր։

Իվօն, բաւական սրտնեղած, պիտի վերադառնար, երբ պառաւ սպասուհին ուզեց վար դնել.

— Օ՛հ, սանկ մ'ըներ քալեր։ Պարոնը հիմա կը դառնայ։ Շատ հեռուն չը գնաց։ Սրահ մտէք եւ սպասեցէք։

— Ո՛չ. գերեզմանոց պէտք է երթամ, վայրկեան մը աղօթելու համար հօրս գերեզմանին վրայ, պատասխանեց նորատի աղջիկը։

— Լա՛ւ, եթէ այդ միջոցին աբբան դառնայ, պիտի գայ փնտռէ ձեզ, ըսաւ սպասուհին. պիտի ըսեմ ու՛ր գտնուելնիդ։

(Շարունակելի)

գործարան մը, հայակապ կայարան մը, գործաւորներու բնակութեան համար շէնք մը, ապրանքներու մթերանոց մը եւայլն շինուած են. նաեւ զանազան տեղեր տասը կայարան, ջրամբարներ եւ այլն։ Մինչեւ հիմա երկաթ գիծերուն համար գնուած են 18 վայրաշարժ, ուղեւորի 23 վագոն, 255 վաճառաբարձ վագոն, զանազան գործիքներ եւայլն։ Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան տարեդարձէն՝ այսինքն 1319 օգոստոս 19էն ի վեր այդ գիծերուն 328 քիլոմէթրին վրայ ուղեւորներու եւ ապրանքներու փոխադրութեան ձեռնարկուած է. ասկէ մինչեւ 1319ի վերջը 4700 ոսկիէն աւելի հասոյթ գոյացած է։ 328էն մինչեւ 480 քիլոմէթրի մէջտեղը եղած 152 քիլոմէթրին վրայ շինուածներու փոխադրութիւն կատարուած է։ Ընդհանուր ծախքերը՝ 764,710 ոսկի եթէ բաշխուին շինութիւնը աւարտած 480 քիլոմէթրին, իւրաքանչիւր քիլոմէթրին 1593 ոսկի կ'իյնայ, սակայն մէջտեղերը գտնուած 50, 48 եւ 25 քիլոմէթր գիծերու ծախքը այդ հաշւոյն մէջ չէ, որով ասոնք ալ եթէ հաշուուին, իւրաքանչիւր քիլոմէթրի ծախքը աւելի կը քիչնայ։ Ինչպէս յայտնի է, այդ գիծին շինութեանը մասամբ զինուորներ կ'աշխատին, որոնց վարձք մը կը տրուի եւ սպաներուն ալ, երբ պէտք ըլլայ, դրամական պարգեւ մը կը տրուի։ Այդ գումարներն ալ ծախքերու հաշւոյն մէջ կը գտնուին։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ. — Սէրէզի յոյն հասարակութիւնը, տեղւոյն մետրոպոլիտին միջոցաւ, աղերս մը մատուցանելով ձեռնհաս պաշտօնարանին, երախտագիտութիւն յայտնեց՝ Ռումէլիի նահանգաց մէջ անդորրութիւնը եւ ժողովրդեան հանգստութիւնը ապահովելու եւ աւազակները ոչնչացնելու մասին կայս. կառավարութեան կողմէ ձեռք առնուած միջոցներուն համար։

— Ռումէլիի նահանգաց ընդհանուր քննիչը հեռագրեց ծովային նախարարութեան՝ զրկել յատակագծերը այն ութ եզերապահ շոգենաւերուն որոնք Սէլանիկի ծովեզերքները պիտի հսկեն՝ մաքսանենգութեան առաջքը առնելու համար։ Ասոնց շինութեան համար Սէլանիկի մէջ [illegible] պիտի կատարուի։

— Սէլանիկի ոստիկաններէն իւրաքանչիւրին հրահանգներ տրուած են, նաեւ պահականոցներու մէջ ալ քաղաքին յատակագծերը կան։ Ոստիկան-զինուորներու կազմակերպութիւնն ալ աւարտելու վրայ է։ Ոստիկան-զինուորները ամէն օր մարզանքներ կը կատարեն՝ ընդհանուր հրամանատար Մուխլիս փաշայի եւ քննիչ գեր-գնդապետ Մուֆիթ պէյի հսկողութեամբ։ Ամբողջ նահանգին ոստիկան-զինուորները հետզհետէ մարզանքներ պիտի կատարեն։

— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց 30,000 ղշ. եւս բաշխել Էտիրնէի նահանգին այն գիւղացիներուն որոնք, ասկէ առաջ, վնասուեցան աւազակներու արարքներէն։ Այդ որոշման պատճառը այն է թէ նախապէս բաշխուած նպաստները բաւական չեն եղած։

— Ճումայի Պալայի կողմը Քոչաթէբէի անուն տեղը կայս. զինուորները նշմարեր են աւազակներու խումբ մը։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ. — Ցունաստանի դեսպանը եւ Պարսից դեսպանատան գործակատարը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին հետ։

— Հելլենական դեսպանը նաեւ տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ՀՈԼԱՆՏԱԿԱՆ նոր դեսպան տը Պիլանտ, առաջին Թարգմանին հետ, երէկ առտու, արտաքին գործոց նախարարին պալատը երթալով իր յանձնարարագիրներուն պատճէնը յանձնեց։

— Խարիճիէի արարողապետի օգնական Ապտիւրրէզզաք պէյ, առջի օրը, հոլանտական դեսպանատունը երթալով, Վեհ. Սուլթանին անունով բարի գալուստ մաղթեց տը Պիլանտ կոմսին։

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹԻ եւ դրոշմի տուրքերը աւելցնելու համար կազմուած յանձնաժողովը երէկ աւարտեց իր պաշտօնը եւ պատրաստած օրինագիծը ընդարձակ տեղեկագրով մը մատոյց Մեծ-Եպարքոսին որ իր գոհունակութիւնը յայտնեց յանձնաժողովին կատարած աշխատութեանը համար։ Այդ օրինագիծը Նախարարաց Խորհուրդին կողմէ քննուելէ ետքը Կայս. Պալատ պիտի մատուցուի։

ՀՈՒՆԳԱՐԱՑԻ այն զբօսաշրջիկները որոնք անցեալները Կ. Պոլիս գալերնուն առթիւ Տղոց յատուկ Համիտիէ հիւանդանոցը այցելած էին, երկու հարիւր օսմ. ոսկի նուիրեցին նոյն հիւանդանոցին։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանատան մէջ, վաղը, սեղան մը պիտի տրուի Մարիա-Թէրէզա շոգենաւով այսօր Կ. Պոլիս ժամանելիք գերմանացի երեւելի զբօսաշրջիկներուն։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ Սակարանին վարչութիւնը սապէս կազմուեցաւ. — Պ. Պ. Զիսի, Մարինօ, Մոլֆէսի, Բալանճի, Պէնզանսոն, Քոհէն եւ Ֆրանծէթի։ Ասոնք չորեքշաբթի պիտի գումարուին նախագահի եւ գանձապետի ընտրութիւն կատարելու համար։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ. — Մոնիդէօր կը ծանուցանէ թէ ամերիկեան նաւային գնդապետ Պ. Ռէնֆոր Պըքէնէն իր [illegible] օսմ. կառավարութեան ծառայութեանը մէջ մտած եւ հրամանատար կարգուած է Ապտ-իւլ-Մէճիտ յածանաւուն։ Ասոր թնդանօթները նման են Մ. Նահանգաց նաւատորմին մէջ գործածուած թնդանօթներուն։

ՔՈՒԷՅՏԻ ԼԻՄԱՆԻ բաժնետէրերու ընդհանուր ժողովը տեղի ունեցաւ երեքշաբթի օր Լոնտոնի մէջ, նախագահութեամբ Պ. Հանրի Ժէյմզի։ Վարչական Խորհուրդին բոլոր առաջարկութիւնները միաձայնութեամբ քուէարկուեցան։ Շահաբաժինը հետեւեալ կերպով քուէարկուած է — 20 ֆր. ընթացիկ մարտ ամսուան 25ին համար, եւ 30 ֆր.՝ յառաջիկայ սեպտ. 25ին համար, ընդամէնը 50 ֆր.՝ տուրքերը զեղչուելէ ետքը։ Պ. Պ. Պոլէման Մաճէն Բանս, եւ Պաւսն Պաչնտաս, որոնք այս տարուան վարիչներն էին, վերընտրուեցան։ Իսկ քննիչներ անուանուեցան Պ. Պ. տէ Վոլլեա, Թ. Վաթէլ, Բիէռ Թրէսքա, եւ Լը Մէռ տը Վիլէ։

ԲԱՄՊԱԿ. — Այսօր Լիվըրբուլի մէջ բամպակի գիները նորէն իջան։ Մարտ-ապրիլի գիներն են 7.29, յուլիս-օգոստոս՝ 7.24, օգոստոս-սեպտեմբեր՝ 7.07 եւ հոկտեմբեր-նոյեմբեր՝ 6.07։ Միւս կողմէ Լիվըրբուլէն կը ծանուցուի թէ Սըլլիի սնանկութիւնը ազդեցութիւն մը չէ ունեցած բամպակի հրապարակին վրայ, թէ գիները աւելի հաստատուն ըլլալու հակամէտ են եւ թէ կարեւոր գործունէութիւն մը կայ։ Նորէն զրոյց եղած է որ Պ. Սըլլի ամբողջովին պիտի գործադրէ իր յանձնառութիւնները։ Լոնտոնէն առնուած տեղեկութեանց նայելով, Պ. Սըլլիի օժանդակութիւն մը կըլլայ իր յանձնառութիւնները կատարելու համար եւ քանի մը օրէն նորէն պիտի երեւայ հրապարակին վրայ։ Ասկէ զատ, Նիւ-Օրլէանսի մէջ գիներու բարձրացումը յոյս կը ներշնչէ թէ հիմնական դժուարութիւնները կարգադրուելով բամպակի հրապարակը իր սովորական վիճակը պիտի առնէ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ Վարիակ եւ Քորէեց յածանաւերէն ողջ մնացած հրամանատարը՝ գնդապետ Ռուտնէվ եւ սպաները եւ նաւաստիները որոնք Չէմուլփոյի ճակատամարտին մասնակցեցան, Կ. Պոլսէն պիտի անցնին Ռուսիա դառնալու համար։ Հրամանատարին վէրքերը ծանր են։

Պ. ՄՈՐԻՍ ԱԼԱԹԻՆԻ. — Սէլանիկէն կը հեռագրեն թէ քաղաքին մեծ ջաղացքներուն տնօրէն Պ. Մորիս Ալաթինի որ երկար ատենէ ի վեր հիւանդ էր, մեռեր է։ Վիէննայէն բրօֆէսոր Նօթնակէլ հրաւիրուած էր, զայն դարմանելու։ Վախճանեալը հազիւ 30 տարեկան էր. կը թողու այրի մը եւ երկու չափահաս աղջիկներ։

ԴԱՐԱՊԼՈՍԻ կամուրջին [illegible] անգլիական Քալէի շոգենաւին պատկանած Ընկերութիւնը, ինչպէս ծանուցեցինք, չորս հազար ոսկի առաջարկած էր իբրեւ վնասու հատուցում։ Սակայն կ'իմանանք թէ այդ գումարը բաւական նկատուելով որոշուեր է խնդիրը իրաւախոհութեամբ կարգադրել։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանը, երէկ, Ռուսիոյ դեսպանատունը երթալով այցետոմսը թողուց։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ. — Մարտ 7ի գիշերը ժամ 2 20ին Պալըքէսէրի մէջ երկրաշարժի ցնցում մը զգացուեր է։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ շինութեանց նախարարութիւնը վիճակագրութիւն մը մատոյց Կայս. Պալատ՝ նշանակելով ելմտական 1319 տարուան մէջ տրուած մենաշնորհները եւ հնարիչի արտօնագիրները։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ կառավարութիւնը խիստ միջոցներ ձեռք առած է՝ Վերին Եգիպտոսի մէջ երեւան ելած ժանտախտը անհետացնելու համար։

ԲԵՐԱՅԻ ոստիկանութիւնը իմանալով որ քանի մը գողեր որոշած են Բերայի կողմը տուներ կողոպտել, խուզարկութիւն կատարելով Ղալաթիոյ մէջ ձերբակալել տուաւ այդ անձերը, որոնք են Սթրաթի, Եանի, Քոսթի եւ Յիթի անուն վաղեմի չարագործներ։ Ասոնց գտնուած տեղէն ռէվոլվէր եւ գողերու յատուկ զանազան գործիքներ երեւան հանուեցան։ Գողերէն մէկը, ձերբակալուելու պահուն, զաւազանով յարձակեցաւ ոստիկաններուն վրայ, բայց շուտով բռնուեցաւ։

ԱՐԴԸՄԻՍԻԱՅԻ ՄԵՐԺՈՒՄԸ. — Բերայի կառապաններէն Մուսթաֆա ժամանակէ մը ի վեր բռնուած էր Թագսիմ, ֆրանսական հիւանդանոցին դէմ բնակող կիսաշխարհիկ կնոջ մը՝ Արդըմիսիա։ Մուսթաֆա, անցեալ շաբթու, լուր ղրկած էր այդ կնոջ որ մահալլէպիճիին խանութը գայ, բայց մերժողական պատասխան ստացած էր։ Կառապանը քանի անգամներ տան առջեւէն անցնելով ձեռքովը սպառնալիքներ կ'ընէր։ Վերջապէս առջի իրիկունը Արդըմիսիա ընկերուհիի մը հետ դուրս ելաւ պտոյտ կատարելու։ Մուսթաֆա որ հոն տեղւանքն էր, այդ կնոջ վրայ յարձակեցաւ։ Արդըմիսիա սկսաւ պոռալ եւ ոստիկանութիւնը հասնելով ձերբակալեց կառապանը։

Գ. ԳԱՐԱԿԷՕԶՕՖ
Վաճառատուն լուսանկարչական պիտոյից
Կալաթա, Վօյվոտա խան, թիւ 65

Պատիւ ունիմ ծանուցանել յարգոյ յաճախորդացս թէ, այս անգամ յաճախորդներուս պահանջքին ու ճաշակին գոհացում տալու նպատակաւ վերջին նորաձեւութեանց համեմատ, Վաճառատունս կը գտնուին Kodakներ, Trépiedով ամէն մեծութեամբ լուսանկարչական գործիքներ։ Lumièreի, Joulagի եւ Grieshaperի լաւագոյն բլաքներէն զատ կը գտնուին նաեւ, նոյն տուներուն սիթռաթի եւ պրոմիւրի զգայուն թուղթերը, ամերիկեան aluminiumէ Stéréoscopeներ պատկերներով, եւրոպական եւ տեղական ամէն քարթ-բոսթալներ եւայլն եւայլն։
Գիները խիստ դիւրամատչելի։
Գաւառներէ յանձնարարութիւնք կ'առաքուին փութով եւ խնամքով։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը կոնդակ մը կը ղրկէ առաջնորդական Վիճակներու եւ Թեմերու, յորդորելով որ շարունակեն իրենց հաւատարմական ու երախտագիտական պարտականութիւնները անթերի կատարել, շնորհապարտ մնալով այն շնորհաց համար զորս կը վայելեն Օսմանեան Պետութենէն, եւ յորդոր կը կարդացուի միշտ աղօթող ըլլալ մեր հայրախնամ Օգոստափառ Սուլթանին համար որ իր բոլոր հպատակաց բարօրութեան հոգ կը տանի։

—Սամաթիոյ ազգ. վարժարանի աշակերտներէն մէկուն մահը՝ ասկէ առաջ բաւական զբաղեցուց մեր թերթերը, եւ ոմանք այդ մահը վերագրեցին դպրոցին մէջ տղուն կերած ծեծին։ Կ'իմանանք թէ Ուսումն. Խորհուրդը, որ քննութիւն մը բացած էր, բոլորովին անհիմն գտած է այս ամբաստանութիւնը, եւ թէ նոյն իսկ աշակերտին հայրը յայտարարած է թէ իր զաւակը թիֆոյէ մեռած է՝ ջերմատառութեան հետեւանօք, եւ թէ դպրոցին մէջ ծեծ կերած չէ բնաւ։ Կ'երեւայ թէ, նոյն վարժարանին մէջ ուսուցչական պաշտօն ստանձնելու թեկնածուի մը կողմէ յերիւրուած եւ հրապարակ նետուած էր այս լուրը, պաշտօնանկ ընել տալու համար այն ուսուցիչը որ աշակերտ մը ծեծած ըլլալու ամբաստանութեան տակ ձգել ուզուեցաւ։

—Ս. Պատրիարքը, երէկ, յատուկ հրաւէրով քարոզ խօսեցաւ Պալաթի Ս. Հրեշտակապետ եկեղեցին, ուր Խաչահանգստի օր ըլլալով բաւական թաղով ուխտաւորներ կային։ Ն. Սրբազնութիւնը իր քարոզին բնաբան ըրաւ «Պարտ է յամենայն ժամ յաղօթս կալ եւ մի ձանձրանալ» խօսքը եւ աղօթքին իմաստը բացատրեց։ Եկեղեցական արարողութեանց աւարտումէն յետոյ քարոզիչի սենեակին մէջ հանգիստ առաւ Ս. Պատրիարքը եւ ապա սեղան մը տրուեցաւ պանծալի կերակուրներով։ Ն. Սրբազնութիւնը այս առթիւ այցելութիւն տուաւ նաեւ վարժարան եւ ընդունեցաւ տեսուչ Սիմ. քէչեան Գէորգ էֆ.ի կողմէ։ Մանչերու, աղջկանց եւ մանկապարտէզի մէջ երգեր երգուեցան եւ ուղերձներ կարդացուեցան, Ս. Պատրիարքը գոհ մնաց։ Աղքատախնամին ալ նուէր մը ըրաւ, աղքատ տղոց զգեստաւորութեան համար։

Ս. Պատրիարքը խոստացաւ ուրիշ օր մը այցելել Էտիրնէգափուի գերեզմանատունը, որուն մէջ կատարուած շինութիւնները աւարտած են։

— Սամսոնի մէջ եկեղեցիի մը եւ դպրոցի մը շինութիւնն արտօնող կայս. Ֆերմանը հաղորդուած է Պատրիարքարան։

—Գատըգիւղի Թաղ. Խորհուրդը Արամեան վարժարանի երկսեռ կարօտ աշակերտաց Զատկի առթիւ մէյմէկ ձեռք հագուստ շինել տալ ձեռնարկած է, 40 աղջկներու հագուստները Ազգ. Հիւանդանոցի դերձակագործութեան ճիւղին մէջ կը պատրաստուին, իսկ 30 տղեկանց հագուստները կարելու հոգը Թաղեցի ընտանիքներ ստանձնած են։

—Տրապիզոնի Բաղ. Ժողովը գիր մը գրելով Պատրիարքարան, կը յայտնէ թէ առաջնորդարանի փակ սենեակը բանալու համար տեղւոյն հրահանգ ստացած չըլլալով, մարտ 5ին առաջն. փոխանորդ Տ. Ղեւոնդ քհնյ.ի նախագահութեամբ գումարուելով առաջարկեր է սենեակը բանալ։ Տ. Ղեւոնդ հարկ դատեր է որ նախորդ Բաղ. Ժողովոյ մէկ քանի անդամներն ալ ներկայ ըլլան։ Հակառակ պարագային որոշուեր է որ երկու չէզոք անձնաւորութիւններու եւ Կրօն. Ժողովոյ անդամոց ներկայութեան բացուի սենեակը։ Սակայն հետեւեալ օրը զարմանքով տեսնուեր է որ, առաջն. փոխանորդը սենեակը բանալու կամք չունենալը եւ ձեռնպահ ըլլալը յայտնելով առաջնորդարանէն մեկներ է։ Ուստի Բաղ. Ժողովը անյետաձգելի հրահանգ մը կը խնդրէ Պատրիարքարանէն։

—Սեբաստիոյ Առաջնորդ Տ. Պետրոս արքեպիսկ. Զատկէն վերջ Թոքաթ պիտի երթայ, վերջերս հոն տեղի ունեցած հրդեհին մէջ այրած եկեղեցապատկան խանին նորոգութեանը ձեռնարկելու, որուն համար արդէն յանձնաժողով մը կազմուած է Թոքաթի մէջ։ Այս առթիւ, Սեբաստիոյ Առաջն. Փոխանորդ Տ. Սահակ վրդ. որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, Զատկէն վերջ իր պաշտօնատեղին պիտի մեկնի, Առաջնորդարանին գործերը վարելու համար։

—Կէտիկ Փաշայի նորակազմ Թաղ. Խորհուրդը իր դիւանը սապէս կազմելով, Պատրիարքարանին հաղորդած է, —Սեդրաք էֆ. Զաքուլեան (Ատենապետ), Եղիազար էֆ. Ժամկոչեան (Ատենադպիր) եւ Յակոբ էֆ. Զամպաքճեան (Գանձապետ)։

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ի Պոլսոյ հանգուցեալ Բերովբէ էֆ. Գույումճեանի յաւերժական յիշատակութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս։ — Գումար նախորդ ցուցակի 2484, տէր եւ տիկին Յակոբ էֆ. Գույումճեան եւ զաւակունք ի Հալէպ 540, տէր եւ տիկին Յովհաննէս էֆ. Թիւթիւնճեան ի Հալէպ 108, տէր եւ տիկին Յակոբ էֆ. Թիւրապեան ի Մարսիլիա 216 ղրշ.։

ՄԱՍԻՍ Դրական շաբաթաթերթի վաղուան թիւը հրապարակ կ'ելլէ այսօր, հետեւեալ շահեկան բովանդակութեամբ. —
Թենիսըն եւ Ալֆրէտ տը Միւսէ (Բ. եւ վերջին մաս) ԵՐՈՒԱՆԴ ՄԻՍԻԱՆԵԱՆ։—Ապաշաւ (Կրօնական քերթուած) ԵՂԻՇԷ ՎԱՐԴԱՊԵՏ։—Վաստոռանիս անկիւնէն. ՄԵՆԱՍԷՐ։—Դէպի ո՛ւր (Քննադատութիւն) ԷՏՄՈՆ ՀԱՐՕՔՈՒՐ. Թարգմ. ՋԻԹՈՒ-ՍԱՐԱՖ։—Կանացի վէժ (Նորավէպ) ՓԱՅԼԱԿ եւ ԱՐՄԷՆ ՋՐԱՔԵԱՆ։—Ճապոնական Թատրոն. X։—Նորերու բաժինը. Վերջին ակնարկ. ՊԱՐԵՏ. [illegible] ԵՏԼԱՅՏ։—Պոլսահայ ամուսնութիւններ. Սարգիս աղային նշանտուքը. Շ. ՇԱԽԱՐՇ։—Խմբագրական Նորեր։—Քաղաքական աշխարհ։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՊԼ)

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 24 մարտ. — Մուքտէնէն Պֆլուկ զօրավարին կողմէ ղրկուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ անհիմն են անգլիական այն տեղեկութիւնները, որոնց համաձայն ճափոնները անցած ըլլան Թաթաւնկ գետը եւ թէ հիմա անոնց առջեւ ճամբան բաց է մինչեւ Մոթիէնի կիրճը։ Պֆլուկ զօրավարը կը հերքէ նաեւ Բորթ-Արթուրի մօտ կատարուած ճակատամարտներու եւ Սենկ-Հէի մօտ ընդհարումներու լուրերը։

— Լիաօ-Եանկէն կը հեռագրեն հեռագրական ռուս գործակալութեան թէ Միշչէնքօ զօրավարին զինուորներէն խումբ մը հիմա կը գտնուի Քօլէյի հիւսիսային կողմը եւ Ան-Ջուի մօտ հետազօտութիւն կը կատարէ։

ՆԱՊՈԼԻ. — Վիլհէլմ կայսրը Քէօնիկ Ալպէրթ շոգենաւով Նաբոլի ժամանեց առաւօտեան ժամ ինը քառորդ անցած եւ ողջունեցաւ իտալական մարտանաւերուն թնդանօթներովը եւ նաւազներուն «Հուրրա»ներովը։

— Վիլհէլմ կայսրը հեռագիր մը ուղղեց Իտալիոյ Թագաւորին, յիշելով անցեալ տարի Հռոմի մէջ գտած սիրալիր ընդունելութիւնները եւ ըսելով. — «Երջանիկ եմ քեզ վերստին տեսնելով։ Քու սիրալիր բարեկամդ եւ հաւատարիմ դաշնակիցդ»։

ՊԷՇԹԱ. — Երեսփ. Ժողովին մէջ ելմտական նախարար Պ. Լուքաց ծրագիր մը ներկայացուց՝ 321 միլիոն քուրոնի փոխ մը ուզելով, հինգ տարիէն վճարելի, երկաթուղիներու շինութեան համար եւայլն։ Նախարարը, այդ ծախքերը գոցելու նպատակով, արտօնութիւն ուզեց ռէնթ մը հրապարակ հանել որուն տոկոսը հարիւրին չորսուկէսէն աւելի չըլլայ։ 1903 եւ 1904 տարիներու [illegible] համար պէտք եղած գումարն է 76 միլիոն։

ԿԱԼԿԱԹԱ. — Ռէօյթէր կը ծանուցանէ թէ պաշտօնական տեղեկութեանց նայելով Աֆղանիստանի Էմիրը քաջառողջ է։

ՊԷՐԼԻՆ. — Տասնըվեց սպաներ եւ չորս հարիւր զինուորներ հարաւային արեւմտեան Ափրիկէի գերման գաղթավայրը ղրկուեցան։

ԱԹԷՆՔ. — Պահեստներու մէկ կարգը զէնքի տակ կոչուեցաւ՝ Թեսալիոյ մէջ կատարուելիք մեծ ռազմափորձերուն համար։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 24 մարտ. — Սախարով զօրավարը, որ փոխանորդաբար պատերազմական նախարարութիւնը կը վարէր, վերջնականապէս այդ պաշտօնին կոչուեցաւ փոխանակ Քուրոբաթքինի զօրավարին։

— Քուրոբաթքին զօրավարը ուղղակի Մուքտէն պիտի երթայ, ուր պիտի տեսակցի Ալեքսիէվ ծովակալին հետ։

ԼՈՆՏՈՆ. — Սէուլէն կը հեռագրեն թէ Չէմուլփօ համախմբուած ճաբոնական զինուորներուն թիւը յիսուն հազարը կ'անցնի։ Տասնըհինգ փոխադրանաւեր Չինամփոյի մօտ կը գտնուին։

ՓԱՐԻԶ. — Կը ծանուցուի թէ Ֆրանսա եւ Ռուսիա կը համաձայնին Չինաց ընթացքին նկատմամբ՝ ռուսաճափոնական պատերազմին մէջ, եւ այն միջոցներուն համար որոնք ձեռք պիտի առնուին երբ Չին բացարձակ չէզոքութիւն չպահէ։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Սխալ է այն լուրը թէ Ռուսիոյ ելմտական Նախարարը իր նախորդին հետ բաղդատմամբ աւելի երկրագործական եւ նուազ ճարտարագործական քաղաքականութիւն մը պիտի պաշտպանէ։

ՓԱՐԻԶ. — Հաւանական է որ Ծերակոյտին եւ Երեսփ. Ժողովին նստաշրջանը փակուի յառաջիկայ շաբաթ։

ՏՈՒՔԹ. Ս. ԹԷՐԶԵԱՆ
Շատ տարիներ յաջողութեամբ բժշկութիւն ըրած եւ մեծ փորձառութիւն ստացած ըլլալով այս անգամ Իզմիր հաստատուած է։ Կը բնակի Հայոց Թաղին մէջ, մեծ փողոց, թիւ 43 տունը։ Խնամքով կը դարմանէ ամէն տեսակ հիւանդութիւններ եւ կը կատարէ վիրաբուժական եւ մանկաբարձական գործողութիւններ։ Ամէն օր ձրիապէս կը դարմանէ աղքատները, ինչպէս նաեւ ուրբաթ կէսօրէն վերջ դիմող բոլոր հիւանդները։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 11 Մարտ

Օսմ. Քօնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ո.	86	23
Ամէնէն բարձր գին	»	87	17
Ամէնէն վար գին	»	86	23
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	115	3/8
Ամէնէն բարձր գին	»	116	1/2
Ամէնէն վար գին	»	115	37 1/2

ԲԱՑՈՒՄ 12 Մարտ

Օսմ. Քօնսոլիտէ Միացեալ	Փ. Կ.	86	26
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	115	—
Շիրքէթի Խայրիէ		30	—
Օսմանեան		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Յունական պանքա		436	—
Տէբբօզ		356	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	75
Քրամուէյի բաժնեթուղթ		5	85
» ժուիսանս		1	00
» պարտամուրհակ		488	—
[illegible]		507	—
Թրանսվալ		91	—
Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիբսիէն Ա		269	—
» » » Բ		281	—
Լ'Աբէյլ		61	—
Անատոլի երկաթուղի բաժնեթուղթ		11	45
» պարտամուրհակ		529	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	110	05
Բարիզ » »	Ֆր.	23	82 1/2
» » չէք	»	—	—
Պէրլին անտոկոս չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	ֆիօր.	21	82

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	17
Անգլիական ոսկի	»	110	01
Ռուս ինփէրիալ	»	90	10
[illegible]	»	51	04
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	06
Մէճիտիէ	»	—	—
Ռուսիոյ [illegible]	Օ. Ո.	6	58

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 24 Մարտ

Անգլիական Քօնսոլիտէ		86	—
Միացեալ պարտք	բաց.	79	—
	գոց.	78	50
Օսմանեան Պանքա		12	37
Ռուսական 1890		—	—
Հելլենական 5 %		41	50
» Մօնօբօլ		43	50
Փօրթուգալական 1888		39	—
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ		104	—
[illegible]		103	—
[illegible]		3	10
Ճապոն երկաթուղի		14	81
[illegible]		35	350

ՓԱՐԻԶ, 24 Մարտ

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		95	82
Միացեալ պարտամուրհակ բաց.	Ղրշ.	80	—
» գոց.	»	79	65
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	561	—
Օսմանեան	»	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	116	75
Օսմ. [illegible]	»	488	—
Օսմ. Ռէժի	»	353	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	478	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1096	—
Իտալական Պանք	»	101	40
Սպանիական արտաքին	»	83	10
Թրանսվալ	»	90	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	140
[illegible]	»	—	—

ՎԻԷՆՆԱ, 24 Մարտ

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	240	20
Ռումէլի երկաթուղի	»	123	50
Օսմ. Ռէժի	»	316	—

ՊԷՐԼԻՆ, 24 Մարտ

Միացեալ պարտաթուղթ	Ֆր.	79	20
Ռումէլի երկաթուղի	»	174	—
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103	—
Փխն. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	275

ՊՐԻՒՍԷԼ, 24 Մարտ

Միացեալ պարտք		28	95
Ռումէլի երկաթուղի		116	75

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ԱԶԴ

Օսմանեան կայսերական դրամատան Բերայի ճիւղը փոքր խնայողութեանց դիւրութիւն ընծայելու նպատակաւ՝ որոշած է ամսական մասնակի վճարումներով հատուցանելի փոխատուութիւններ ընել յետագայ պարգեւաւոր արժեթղթոց վրայ.
Արեւելեան երկաթուղեաց արժեթուղթք
Եգիպտական Քրէտի Ֆօնսիէի « «
Յունական ազգ. դրամատան « «
Ֆրանսական քոմիւնալ եւ ֆոնսիէր
(ամբողջ եւ քառորդ) « «
Ֆրանսական Քրէտի Ֆօնսիէի « «
Վիլ տը Բարիի « «
(ամբողջ եւ քառորդ)

Օսմանեան կայսերական դրամատունը վերոյիշեալ փոխատուութիւնը ըրած ատեն պիտի պահանջէ իր յաճախորդէն օրուան գնով ծախու առնուած արժեթղթոյն արժէքին մէկ քառորդին վճարումը։ Սոյն առաջին վճարումէն զատ յաճախորդներ տէր պիտի ըլլան գնուած արժեթղթոց ըստ ընկալագրի զոր իրենց պիտի տրուի եւ ուր մանրամասնուած պիտի ըլլան արժեթղթոց թիւերը, վայելելով միանգամայն կտրօններու ինչպէս եւ վիճակահանութեամբ վաստկուելի գումարներու հասոյթները։ Վերոյիշեալ արժեթուղթերը իբր գրաւ պիտի մնան Օսմանեան կայսերական դրամատան քով մինչ ի վճարումն փոխատուութեան գումարին եւ անոր պատկանեալ տոկոսներուն։ Վերոնշանակեալ եւ այլ նոյն օրինակ արժեթղթեր, Օսմանեան կայսերական դրամատան Բերայի ճիւղը միշտ ի պատրաստ զետեղելով, հասարակութիւնը կրնայ ուզած ժամանակ գնել զայնս թէ կանխիկ եւ թէ ըստ յայտարարեալ ամսական մասնակի վճարմամբ։

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
[illegible]
Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստուին, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, բաց ատամներ, ծամելութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ ազդակներու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։
Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէսօր) իսկ նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

ԲԱԼԻՄԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
362-364 ԲԵՐԱ ՇԻՏԱԿ ՃԱՄԲԱՆ 362-364
Ընդհանուր Լիքիտասիօն
կիներու, աղջիկներու եւ տղաքներու յատուկ պատրաստ զգեստներու, ճերմակեղէններու եւ թռշակներու եւլն.ի։
1904 ՓԵՏՐ. 24 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ
ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ
Ծախուելիք նիւթերուն մէջ կան, ֆանէլա, գուլպա, թաշկինակ, միսոներ, փողկապներ, շապիկներ, Ֆիշուներ, բուրդէ եւ բիքէյէ անկողնի ծածկոցներ, սեղմիրաններ (քորսէ) հովանոցներ, ձեռնոցներ, պայուսակներ, ծխատուփեր, սեղանի սպասներ, մատաբոլամ, վարագոյր, գորգեր, ամէն տեսակ բամպակէ եւ բիքէյէ կերպասներ եւլն.։
Մետաքսեղէն եւ բրդեղէն կտորներու ծախ եւ ընտիր մթերք մը կայ տրամադրելի, որ դրամագլխէն աւելի աժան գնով պիտի ծախուի։ 4—15

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ. — Օսմ. Հանր. Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ հանրութեան թէ՝ 1904 Մարտ 1էն սկսեալ հարիւրին երկու տոկոս պիտի վճարուի Օսմ. Փոխարկեալ Միացեալ Պարտքի (Dette ottomane convertie Unifiée) առժամեայ պարտաթուղթերուն կցուած կտրօնին վրայ։ Այդ տոկոսը կտրօններուն վրայ նշանակուած բոլոր քաղաքներուն մէջ, պիտի վճարուի մինչեւ 3/13 Օգոստ. 1904, իսկ անկէ վերջը՝ միայն Պոլսոյ մէջ։

⁂ Օսմ. Հանր. Պարտքի Վարչութիւնը չերամաբոյծներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ այն ազդեցութեան վրայ զոր այս տարուան մեղմ ձմեռը կրնայ ունել չերամահունտերուն վրայ։ Որովհետեւ կանխահաս ձուելէ (հաւկիթներուն ելլելը) մը կը վախցուի, մասնաւորապէս կը յանձնարարէ չերամաբոյծներուն՝ կլիմայական այս բացառիկ պայմաններէն առաջ գալիք ցաւալի կորուստներուն առաջքը առնել, մինչեւ ձուելէի եղանակը խնամով պահելով իրենց հունտերը՝ ջերմութենէ եւ խոնաւութենէ զերծ մասնաւոր տեղերու մէջ։ ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ
12/25 Փետր. 1904/1319 11—16

ԱԶԴ. — Ռումէլիի Երկաթուղիներու պարտաթուղթերուն 205րդ վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի 1904 Մարտ 18/31ին, ճիշդ կէս օրին, Օսմ. Հանրային Պարտքի կեդրոնատեղին, հրապարակաւ եւ Օսմ. կայս. [illegible] ներկայութեամբ։
Կ. Պոլիս, 8/21, մարտ 2—4

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
ԷԹՈՒԷՆ Ժ. ԲԷԶՄԱԶՕՂԼՈՒ
Ղալաթիա, Վօյվոտա փողոց, թիւ 2
Սոյն դրամատունը սեղանաւորական ամէն կարգի գործեր կը կատարէ, չէքեր կը հանէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն եւ արտասահմանի վրայ, կտրօններ կը գանձէ, փոխանակագիրներ կը վճարէ, դրամարանի գործողութիւններ կը կատարէ, ամէն տեսակ արժէթուղթերու գնում եւ վաճառում կ'ընէ, վիճակահանութեան, տոկոսներու ստուգութիւնը ձրի կը կատարէ, եւայլն։

ԴԻՇՃԻ
Օ. ՍԱՐԲԵԱՆ
Պէյ Օղլունտա Ճատտէի Քէպիրէ Ֆրանսըզ [illegible] 170 նումերօլու [illegible]։
[illegible]

Յանձնարարեցի իմ հիւանդներուս եւ ինֆլուէնցային հետեւանքը եղող սաստիկ հարբուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Քրէօզօթի հանքային ջուր, եւ լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։
ՅՈՎԲ. [illegible]

ԻԼԱՆ

(Խազինէի Խասսայի Շահանէ)

Խազինէի Խասսայի Շահանէյէ միւլհագ [illegible] 1—3
Ֆի 11 մարթ 1320

ՅՕԴԱՑԱՒ ԵՒ ՅՕԴԱՏԱՊ

Յօդատապային բոլոր հիւանդութիւնները, ինչպէս գլխու ցաւ, ջղացաւութիւն, մէջքի ցաւ, կոնքի ցաւեր եւ ծունկերու ցաւեր արմատական կերպով կը բուժուին ԿՕՏԻՆԱՅԻ դարմանով։

Ամբողջ Թուրքիոյ համար ներկայացուցիչ Տ. Գ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ., Գավաֆեան խան Թիւ 5։

ԱՊԱՀՈՎ ԲՈՒԺՈՒՄ
ԿՕՏԻՆԱՅԻ ԸՄՊԵԼԻՈՎ
Պատրաստուած Աւստրիոյ-Հունգարիոյ կայսերական-արքայական համալսարանի տարրաբաններէն
Ռ. ԵՒ Ժ. ԿՕՏԻՆԱՅԻ կողմէ

Կը գտնուի նաեւ Վիէնայի Գասպարեան էֆ.ի դեղի մթերանոցը եւ բոլոր գլխաւոր դեղարաններ։

Դեղատուները երբեք չիչէն պակաս չի դրկուիր

Դեղատուներու համար կը փնտռուին պատուաւոր եւ գործունեայ գործակալներ, խիստ նպաստաւոր պայմաններով։

Առաջնակարգ Ընկերութիւն Հոնկրուշազ Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱՓԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐԱՆՔ

Սոյն Ընկերութեան պայմանները Թուրքիոյ մէջ գործող միւս Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԵՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմաններով ու անմրցելի գիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ի դէպ մահու եւ կենաց՝ շահաբաժնի մասնակցութեամբ եւ երաշխաւորեալ տոկոսի սակերով, ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամօժիտի ու մանկայոց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ գանձելի տարեթոշակներու։

Կ'ԱՐԺԷ ՈՒՐԵՄՆ ԱՅԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԷ ԱՌԱՋ՝ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՆ ԱՉՔԷ ԱՆՑՆԵԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՎՍՏԱՀԵԼԻ ՈՒ ՋԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽԻՍՏ ԴՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ.
Մեր գործակալք Տ. Գ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ. Գավաֆեան խան, Թիւ 5, Ղալաթիա

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՕՐՓԷՕ Ն. ՊԱՌՆԱԳԱՆԻ
Պոլիս Պառնաքան խան

ՍԱԼԱՄԱՆՏՐ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
Կեդրոնատեղի՝ ԱՄՍԹԵՐՏԱՄ
Դրամագլուխ եւ պահեստ
ՖՐ. 7,500,000

Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով եւ սակերով հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ տուներ, մթերանոցներ, գործարաններ, եւն. ինչպէս նաեւ անոնց պարունակութիւնը, Կ. Պոլսոյ եւ ամբողջ Թուրքիոյ մէջ։

Ընկերութեան դրամատունն է Օսմ. Կայս. Պանքան։

Ընդհանուր գործակալ
ՖՕՍԿՕԼՕ ՄԱՆԿՕ ԵՒ ԸՆԿ.
Կալաթա Գարա Մուսթաֆա փողոց թիւ 4
40—104

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԵԿԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԸ
Մայիս 28ին Իմերէթի, Անտ. եղերքէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ
Մարտ 29-ին Իմերէթի, ուղ. Մարսիլիա։
Ա. կարգ Բորտոյի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բորտոյի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »

Յամենայն ուղղակի Բորտոյի համար։
Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Բ. կարգ 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թաշ Հանը Գարաքէօյ
[illegible] 516 Թ. ԲՈՂՈՍ

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի Պօրտոյի Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Րամսէս	3000	Թիպս	2500
Անուպիս	3000	Նէբթիս	2400
Փէյլըր	3000	Օսայրիս	2250
Փեանքրուս	3000	Բէրա	2250
Ամրոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Խաբրինէ	1500
Մաքեդոնիա	2500	Գիւլէա	150

Դիմել առ Ժ. Վ. ՌՈՒԹՕՆ & ԸՆԿ.
Ռէթթօյ խան
ՋԷՅՄՍ ՄՈՍ & ԸՆԿ.
191 31 Ճէյմս Սթրիթ Լիվրբուլ

PAPIER FAYARD ET BLAYN

Կը բուժէ հարբուխը, կուրծքի բորբոքումները, յօդացաւը, հազը, վէրք եւն., Անհման դեղ այտուցներու եւ կոշտի համար։
Կը գտնուի բոլոր դեղարաններու մէջ. (փնտռել մեր ստորագրութիւնը)։ 10—12

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատեով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892
Թուականը
(20 Սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, Բաղչէ Ղափու

Գործակալ, [illegible]
փողոց Օսմ. [illegible]

Ենթ-գործակալ Պոլսոյ [illegible]
Մըրթուճէեան Ձորլուլու խան Թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։ 194

CAISSE PATERNELLE
ՔԷՍ ՓԱԹԷՐՆԷԼ
ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ 1841 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ ՖՐԱՆՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱԿԱԿՇՌԻՆ ՏԱԿ

ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՖՐ. 85,000,000
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏ » 62,750,000

Ուրեմն ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74%, որով ՔԷՍ ՓԱԹԷՐՆԷԼԻ ընծայած երաշխաւորութիւնը վեր ի վեր կը հանդիսանայ ուրիշ ընկերութեանց ցոյց տուած երաշխաւորութենէն։

Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամէնէն նշանաւոր դրամատէրներէն, ինչպէս
Մ. ՌԸՆԷ ՊՐԻՍ, Արեւմտեան Ֆրանսայի երկաթուղեաց Ընկերութեան եւ Քրէտի Լիօնէի Վարչական Խորհրդոյ անդամ
Մ. ՄԱՐՔԻԶ ՏԸ ՖԼԷՌ, Դրանսադլանդիք ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ԿՈՄՍ ՏԸ ՍԷՆ ԿԻԼՀԷՄ, Նախկին գանձապահ.
Մ. Օ. ՄԱԶԸՐԱ, Ընդհ. Տնօրէն Քրէտի Լիօնէի.

Թուրքիոյ Տնօրէն Գ. ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթամպուլ, Սուլթան-Համամ, Բասած Բաթըրճըօղլը

Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Քրէտի Լիօնէի.

ԾԱՆՕԹ. — Շահաւոր դիրք պիտի տրուի այն քաջերին որ կարեւոր արդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապէս։

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՐՍ. ՊԱՏՐԱՍՏԱՆ ՀԱՍՑԱՏԵՂԻ
THE SINGER MANUFACTURING ie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ չքնաղ մրցանակ շահած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բերա	1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց Թիւ 343 եւ 343 կրկին 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա	1. Սինկէր խան Թիւնէլի եառ. 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս	1. Սուլթան Համամ Թիւ 2 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13։
Սկիւտար	Չարշը պոյը, Թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատունն կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզօղլու տունը։

COMP. RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւարկութեան երթեւեկութիւններ
Ցուլիս

Գշ. 9/22 Սէվաստոպոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Տարտանէլ, Այնորոզ, Սելանիկ, Իզմիր, Քիոս, Թարապուլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բորդ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Եշ. 11/24 Օտեսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ուր. 13/26 Մէթէլին, Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա, ժամ 10ին միջօրէէն առաջ։
Օտեսա ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Կիր. 14/27 Ինէպոլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ, Բաթում ժամը 8ին միջօրէէն առաջ։
Բուրկազ, Վառնա, Օտեսա ժամը 3ին յետ միջօր ի,

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ՍՈՆԸՆՆԵՐ ԵՒ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլի եւ Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Դօմօ	1497	Գօգօ	1011	Մալմօ	724	Ռոզարիօ	188
Ալէպօ	3607	Դօնկօ	2906	[illegible]	1695	Մառէնկօ	2273	Սափֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Դորսօ	895	Հիրօ	775	Մարթէլլօ	3709	Ֆրաքօ	1735
Արիոսթօ	2271	Ջիտօ	4311	Հիտալկօ	581	Մէսսինօ	3557	Սիլվիօ	1193
Բասանօ	1822	Ջօմբօ	937	Հինտօ	3720	Միլօ	1057	Սբէրօ	1200
Բորոտինօ	1264	Ջուրօ	2383	Հորատիօ	3600	Մոնթէվիտէօ	1735	Թասօ	1328
Բրավօ	1076	Ֆրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Բրիւնօ	841	Ֆինամօ	604	Իակօ	2354	Նէրօ	953	Թէգիօ	3827
Բըֆֆալօ	4431	Էգրօ	2464	Իտահօ	5540	Օհիօ	4100	Թոլէտօ	1479
Գէյրօ	1571	Էլտորատօ	1520	Ջիւնօ	1080	Օնթարիօ	4035	Թորէնթօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրատօ	1841	Կլէօ	1033	Օրլանտօ	535	Ուրբինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Կօլոմպօ	2307	Պալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Դագօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Կօզիկ	1700	Պօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1058	Րիալթօ	1228	Վոլթուրնօ	3396
[illegible]	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէանտրօ	2272	Րինալտօ	1669	Եէտօ	1850
Դիտօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Ռոլլօ	1813	Զէրօ	1300
Գոլորատօ	4235	Գաշանօ	1243	Լորէնզօ	3191	Ռօմէօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած են.
Քլարօ շոգենաւը, նաւապետ Պէյլարինկ.
Սիբէիօ շոգենաւը, » Սթ ըոի։
Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուին.
Միլասօ շոգենաւը, ապրիլ 1ին։
Վասֆօ շոգենաւը, » 9ին։
Ալէքրօ շոգենաւը, » 16ին։
Քլիօ շոգենաւը, » 25ին։
Դիմել [illegible] գործակալաց Ժ. ՀԻՒԶ ԷՆՐԻՅՈՑ
Թիւ [illegible] Ղալաթիա
377

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ բանող շոգ.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքդորիեան	10500	Պալթիա	3500
Առմէնեան	10500	Էմփրէսս	3500
Քէսդրիեան	10500	Արմէ.ըն	3000
Լանքասդրիեան	9000	Աֆրիքեան	3500
Ֆիլատելֆիա	9000	Արտէօրեան	3500
Պոլոնիեան	8000	Ալճէրիան	3500
Քորնիշեան	8000	Անտալուզեան	3500
Դեւոնիեան	8000	Ալպանեան	3500
Ֆլորիտեան	8000	Լէշեան	3000
Կէօրճեան	3700	Մէլիտ	900
Կէլօնիեան	3700	Պեգաս	900
Կոլոմպեան	3700	Լեսպոս	31
Էտրեան	3500		

[illegible]

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել
ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԷՆ
[illegible] գործակալին վրայ
[illegible]

Պատասխանատու՝ ՉԱՐԻՀ ԽՈՒՊՈՒՔԵԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (20)

ՊԻԷՐ ՏԸ ՔՈՒՐՍԷԼ

ՓԱՐԻԶԻ ԳՈՐԾԱՒՈՐՈՒՀԻՆԵՐԸ

ՄԵԾ ՈՒ ԱՆՏԻՊ ՎԷՊ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Զ.
ՕՐՕՐՈՑԻ ՄԸ ՇՈՒՐՋԸ

Մայրը չէր խորհեր իր զաւկին կաթ տալ։ Իր կատաղի աշխատութիւնը չէր թոյլատրեր։

Միւս կողմէ, Թաղին բժիշկը ըսած էր թէ փոքրիկը, տկարակազմ ըլլալուն համար, գիւղը մեծցնելու էր։

Այն տանն Ֆրանսուազ իր զաւակը՝ Ալինը դրած էր Սէն-Կրաթիէնի մէկ լուսարարուհիին քով, որուն տունը կից էր ժան Կլէարի։

Բայց խեղճ աղեկը, հակառակ իր ստացած խնամքներուն, չկրցաւ ապրիլ։

Տարի մը չափ քաշքշեց իր նուաղկոտ կեանքը, մինչեւ որ ներողամիտ երկինքը իրեն կանչեց զայն։

Տիկին Պօտուէնի սիրտը շատ կոտրած էր, այդ փոքր էակը կորսնցնելուն վրայ՝ զոր կը պաշտէր, հակառակ իր ըրած անդուլ զոհողութիւններուն, զայն ազատելու համար։

Իր սրտաբեկութիւնը կը կրկնապատկուէր, ամէն անգամ որ կուգար Ալինը գրկելու, որ գգուալպէս կը նիհարնար, մինչ յարակից պարտէզին մէջ, ցանկապատով մը անջատուած, Փլոթիլտի ու Ֆիլիփի զաւակը կ'ուռճանար ու կը փթթէր, աւելի ուժովցած եւ սիրունցած։

Այն տանն, Ֆրանսուազ, իր նախահօրը յատուկ ամիկ բնաւորութեամբ, ընդվզում մը ունեցած էր։

Ինչո՞ւ համար իր եւ ո՛չ թէ օտարին զաւակը կեանքէ չէր զրկուած Աստուծմէ։

Որովհետեւ փոքրիկն Ալին աղքատ էր, մինչ Իվօն՝ հարուստներու զաւակ։

Երկինք այդպէ՞ս կ'ըմբռնէր հաւասարութիւնը բաղդին առջեւ։

Իր վայրագ վրդովմունքեան մէջ, Ֆրանսուազ տեսակ մը անգութ եւ խաւսէր սփոփանք մը կը զգար, խորհելով թէ ալ եւս չպիտի տեսնէր Մատլէն Կլեարի դիեցիկը, որուն առոյգ երեւոյթը ծանրացում մը կը նկատէր իր դժբախտութեան համար։

Բայց փոքրիկն Ալին թաղուած էր Սէն-Կրաթիէնի գերեզմանոցին մէջ։ Ամէն տասնըհինգ օրը անգամ մը, Ֆրանսուազ հոն կ'երթար, նորոգելու համար շիրմին ծաղիկները—ինչ որ կը հարկադրէր զինքը, վերադարձին, հետեւեալ գիշերուան մէկ մասը աշխատելու, որպէս զի իր գործը չվնասուի այդ բարեպաշտիկ ուխտաւորութենէն։

Բայց բնաւ չէր խօսեր դրացուհիին վրայ, թէեւ իր աղջկան կենդանութեանը, միշտ լաւ յարաբերութիւն կը մշակէր ժան Կլէարի կնոջ հետ։

Օրին մէկը, երբ Ֆրանսուազ հոն կը գտնուէր, Մատլէն յանկարծ երեւան եկաւ դրան սեմին վրայ։

—Տիկին Պօտուէն, պէտք չունի՞ք Բարիզէն ծաղիկներ բերելու ձեր մեռած զաւկին շիրմին համար, ըսաւ Մատլէն երկչոտութեամբ... Քանի որ պարտիզպան ենք, միշտ կրնանք ձեր տրամադրութեան տակ դնել ծաղիկներ, որովհետեւ ես ալ կը սիրէի խեղճ փոքրիկը։

Բարիզեան գործաւորուհին փղձկած էր այս պարզ առաջարկին վրայ, եւ իր անարդար քինախնդրութեան թօթափիլը զգացած էր։

Ինքզինքը մեղադրած էր, չար մտածումներ ունենալուն համար փոքրիկն Իվոնի նկատմամբ, ուստի յուզումնալից երախտապարտութեամբ ընդունած էր Մատլէնի առաջարկը, որ այնքան համակրելի կը թուէր իրեն, ընտանեկան դժբախտութեամբ պաշարուած ըլլալուն համար։

Իր այցելութիւններէն իւրաքանչիւրին, Ֆրանսուազ Պօտուէն իր ամէնէն աւելի սիրած ծաղիկները կը զատէր Մատլէնի պարտէզին մէջէն։

Ցնցում մը կ'առնէր հետը եւ գերեզմանոց կ'երթար։

Իր զաւակը, Հանրի, արթուն դէմքով մանչ մը, ընդհանրապէս իր մօր կ'ընկերանար, փոքր բան մը առած միասին։

Բայց քանի մը շաբաթէ ի վեր, լուացարարուհին, այսինքն Ալինի նախկին ստնտուն Մարսիլիա մեկնած էր իր ամուսնոյն հետ, հոն հաստատուելու համար։

Բարիզի գործաւորուհին, Ֆրանսուազ, երբ Սէն-Կրաթիէն կ'երթար, տղուն գերեզմանը այցելելու համար, միայն ժան Կլէարի կնոջ՝ Մատլէնի կը հանդիպէր։

Սակայն, փոքրիկն Իվօն մօտեցած էր Ֆրանսուազ Պօտուէնի, քծինքով ու շարաճճիութեամբ, կարծես գգուանքի մը սպասելով։

Գործաւորուհին խոր հառաչ մը արձակեց եւ բնազդական շարժում մը ըրաւ, տղուն մէկ կողմ հրելու համար կարծես։

Բայց այս վերջինը, փոխանակ հեռանալու, իր ոտքերուն ծայրին վրայ բարձրացաւ, եւ մեղմօրէն, ձեռքին ներհակ կողմովը, այրիին այտերուն դէմքը փայփայեց։

Ֆրանսուազ չկրցաւ իր ընդդիմութիւնը շարունակել միամիտ քծինքի մը առջեւ։

—Հէ՛, սիրուն զաւակ չէ՞, ըսաւ Ֆրանսուազ խանդաղատանքով... Մարդ ինչպէս կրնայ չսիրել զայն...

—Ա՛հ, եթէ գիտնայիք...

—Ձեր ամուսինը խենթութիւններ կ'ընէ՞ նորէն։

Պարտիզպանին կինը ցնցեց գլուխը, առանց պատասխանելու, կարծես չուզելով իր գաղտնիքը ամբողջովին յայտնելու։

—Կարծեմ թէ այս անգամ լրջօրէն ըլլալուն, չէք համարձակիր խօսիլ այդ մասին, յարեց գործաւորուհին։

—Սակայն ինքնին չար մէկը չէ ժան, բայց խելքը պակաս է... Ուրիշներու հաւանքէն կը քաշուի...

—Անոր հետեւանքները դուք էք որ կը կրէք հիմա... Աստուած հանդերձ, ձեր լաւութիւնը կ'անարգէ զին... Այդ անպիտանը ի՞նչ ըրաւ։

—Անձկութեան մէջ կը գտնուինք, եւ կը վախնամ որ քաջութիւնս պակսի ի վերջոյ, պատասխանեց Մատլէն հեծկլտանքով...

—Վհատութիւնը բանի մը օգտակար չէ, ընդհատեց... ո՛հ, ի՛նչ կ'անցնի կը դառնայ... Դրամական նեղութեան մէ՞ջ կը գտնուիք... հայթայթիչները նե՞ղ կը դնեն ձեզ...

—Այո՛։

—Ի՛նչ ուրեմն, պարտքեր ունիք, անոնց դիմեցէք... Ամչնալու բան չկայ, երբ մարդ նիւթական անձկութեան կը մատնուի։

—Տիկին Պօտուէն, պարտատէրերս աղքատ են... Անոնց որ, չեմ համարձակիր անոնց դիմել... հարկ պիտի ըլլայ ամուսնոյս բոլոր թերութիւնները մէջտեղ դնել, եւ ասիկա միշտ կը վիրաւորէ կնոջ մը հպարտութիւնը...

—Ի՞նչ ընելու է ուրեմն։

—Դուք լաւ խորհրդատու մըն էք... Ձեր կարծիքը յայտնեցէք... խորհեցայ Իվոնի մայրիկին դիմել...

—Հը՛մ, մրմնջեց Ֆրանսուազ տարակուսալի ժպիտով մը, շատ մի վստահիք անոր։

—Շատ բարի ու գթած է, ինչպէս գիտէք։

—Այո՛, բայց ձեր ըսածին նայելով, բարձրագոյն դասակարգի վերաբերող կին մըն է, այնպէս չէ՞։

Մատլէն վարանեցաւ։

Իրեն այնպէս թուեցաւ որ կրնար պատասխան տալ, առանց տիկին Ռուվրէյի պատիւը վտանգելու։

—Արդարեւ բարձր դասակարգին կը վերաբերի ան։

—Բնականաբար, շատ հարուստ է։

—Օ՛հ, անչափօրէն։

(Շարունակելի)